

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienijose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly, "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 28

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 14, 1933.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXIV

Lietuvių Diena Pasaulinėje Chicagos Parodoje

Ekonominė Konferencija Vos Nepakriko

150,000 Mainierių Gaus Darbo

LIETUVIŲ DIENA PASAU- LINĖJ CHICAGOS PARODOJE.

Chicago, Ill. — Liepos 16 dieną Chicagos Pasaulinėje Pa-
rodoje bus lietuvių diena. Tą
dieną bus atlikta prakalbų, lie-
tuviškų dainų, lietuvių sporti-
ninkų ir tt. didelis programos.
Iškilnėse dalyvaus pakviesti
žymūs lietuviai, jų tarpe Lie-
tuvos Atstovų Ministeris p. B.
K. Balutis, iš Washington, Lie-
tuvos konsulas, lietuvių geras
draugas p. Benderis, dainuos
p. J. Babravičius. Sporte daly-
vaus žymūs lietuviai, rodos
Jack Šarkis, naujas golfo čam-
pionas Goodmannas ir kiti.

Choras, kuris pildys lietu-
viškas dainas, susidės iš veik
visų Chicagos ir apylinkės
chorų. Choro vadovaus komp.
p. Pocius. Didelis lietuvių or-
kestras grieš visokius muzi-
kos kūrinius. Orkestru vado-
vau p. Steponavičius.

Programo dalį transliuos per
radio National Broadcasting
kompaniją ir lietuvių dainos
pasieks visą plačiąją Amerikos
šalį nuo Atlantiko iki Pafikio
ir nuo Kanados iki Meksikos
sienų.

Prie to, ta pačia proga, Chi-
cagoje įvyks keletas kitų žy-
mių lietuviškų veiksmų. Liepos
16 d. įvyks tautininkų konfe-
rencija, kurioje dalyvaus ryt-
nių ir vakarinių Amerikos ko-
lonijų atstovai. Be tautininkų,
konferencijoje dalyvaus katali-
kų bei sandariečių organizaci-
jų veikėjai. Šios konferencijos
tikslas bus subendrinti lietuvių
tautišką veikimą ir susirinkti
kitais Amerikos lietuvių tauti-
niais reikalais.

Liepos 17, 18 ir 19 dd., Pal-
mer House įvyks antroji Ame-
rikos lietuvių ekonominė konfe-
rencija, kurioje dalyvaus net
iš Lietuvos atvykusių atstovų,
jų tarpe p. Vailėkaitis. Įvyks
keletas bankietų.

Vadinasi, liepos 15, 16, 17,
18 ir 19 dienos Chicagoje bus
istorinis įvykis Amerikos lie-
tuvių gyvenime.

EKONOMINĖ KONFEREN- CIJA VOS NEPAKRIKO.

Londonas. — Pasaulinė eko-
nominė konferencija tik-tik ne-
pakriko. Prez. Roosevelt atsi-
sakymas stabilizuoti pinigų,
buvo tai tikra pakrikimui bom-
ba. Ypač tuo nustebo tos šalys,
kurias vadovauja Francija ir
kurios yra susimetę į taip va-
dinamą „auksą bloką“. Jos gra-
sino konferencijos pakrikimu,
jei pinigai nebus stabilizuoti.
Tačiau kad konferencijos nepa-
krikdžius paveikė tas pats
Rooseveltas, kuris nurodė, kad
jei pinigų stabilizavimas ir
nesvarstytinas, tai tuo pačiu
tarpu yra kitų svarbių reika-
lų, kuriuos galima aptarti.
Jungt. Valstijų sekr. p. Hull,
kuris dalyvauja konferencijoje,
nurodė prez. Rooseveltui parei-
šus.

kimo prasmę ir tokiu būdu kon-
ferencija pasiliko toliau veikti.

Dabar pradeda kurtis nau-
jas blokas, kuris priešinas
„auksą bloką“. Šitą bloką va-
dovauja Jungt. Valstijų atsto-
vai ir prie jo dedasi šiaurinės
ir Pietinės Amerikos, Anglijos,
jos dominijos, tolimųjų rytų
ir Skandinavų šalys. Šio bloko
tikslas, einant prez. Roosevelt
inflacijos programą, pakelti
reikmenų kainas. Tuo tarpu
minimo bloko sudarymas eina
lyg ir slapta, bet „auksą blo-
kui“ apie tai sužinojus, jis pra-
deda nurinti ir jau nusielsi-
nėja. Dabar konferencijoje
pradedama svarstyti budai,
kaip suradus daugiau darbų ir
kaip pakelti reikmenų kainas.
Pinigų stabilizavimo klausimas
jau padėta į šalį.

Vadinasi, čia laimi prez.
Rooseveltas ir tuo laimėjimu
jis ir amerikiečiai labai paten-
kinti.

150,000 ANGLIAKASIŲ GAUS DARBO.

Washington, D. C., liepos 8.
— Čia baigiama sudaryti taip
vadinamas minkštosios anglies
įstatymas, sulig kurio netru-
kamas 150,000 minkštųjų angli-
kasyklų darbininkų gautų dar-
bo. Minimo įstatymo sumany-
mas reikalauja, kad darbinin-
kams būtų nustatyta pastovios
algos ir darbo valandos. Dirbti
prisieitų ne daugiau 30 valandų
savaitėje ir paprastiems darbi-
ninkams būtų mokama po
\$4.00 dienoje, o mechanikams—
po \$5.00. Reiktų dirbti tik pen-
kias dienas savaitėje, po 6 va-
landas kiekvieną dieną. Kas-
syklų operatoriai pirm gavimo
leidimo sulig šio plano kasyk-
las operuoti, turi sutikti į dar-
bą paimti pusę tiek darbinin-
kų daugiau, kiek dabar dirba.
Kadangi apskaičiuojama, kad
šioje industrijoje dabar dirba
apie 300,000 žmonių, tai jei tas
planas būtų įknytas — dar
150,000 žmonių gautų garbą.

10,000,000 ISMIRE BADU RUSIJOJE.

Berlynas, geg. 7. — Per čia
grįžta į Ameriką Chicagos
Northwestern universiteto pro-
fesorius Richard Sallet, kuris
pastaruoju metu lankėsi Rusi-
joje. Jis spaudos atstovams pa-
reiškė, kad Rusijoje eina pasi-
baisėtinai badmetis. Esą, Vol-
gos apygardėse, Ukrainioje ir
šiauriniame Kaukaze bėgy še-
šių mėnesių badu išmirė 10-
000,000 žmonių. Todel jis pa-
daro į amerikiečius sekamą at-
sišaukimą: „Čia neturi būti
Sovietų Rusijos draugiškumo
ar pasipiktinimo klausimas.
Tai klausimas badaujančių
žmonių.“ Todel jis ragina A-
merikos bažnyčias ir Raudoną-
ją Kryžių kooperuoti su kito-
mis šalimis, kad Rusijos ba-
daujantiems žmonėms pagelbė-
tų.

LAKUNAS MATTERN ATSIRADO.

Maskva, liepos 7. — James
Mattern, amerikietis lakunas,
kuris skrido aplink pasaulį,
yra gyvas. Jis randasi Anadyr
kaimely, Čukotka pussaly, Si-
bire. Apie tai jis pats pranešė,
trumpai pareiškdamas: „Esu
gyvas Anadyre, Čukotka, Sibi-
re.“

Šita žinia sujaudino visą pa-
saulį, ypač amerikiečius. Dau-
guma, mat, jau manė, kad jo
nėra gyvo. Vėlesniuose prane-
šimuose Mattern pareiškia,
kad jis buvo priverstas nusi-
leisti 80 mylių nuo minimos
vietos. Nusileidžiant gi, jo
eroplanas susikulė. Esą, mo-
toras visiškai sugedęs. Pats
lakunas liko sveikas, bet ėmė
laiko kol jis išsigavo į žmonė-
mis apgyventą vietą ir todėl
taip ilgai pasauliui negalėjo
apie savo likimą pranešti.

James Mattern aplink pasau-
lį skristi pradėjo birželio 3 d.
iš New Yorko. Birželio 12 d.
buvo Kharabovske, Sibire, iš
kur pradėjo skristi į Nome,
Alaska. Nuo to laiko iki liepos
7 dienai apie jį niekas nieko
nežinojo. Tik dabar atsirado.
Rusai žada jam įtaisyti naują
motorą ir jis keta baigti savo
kelionę aplink pasaulį.

REIKALAUJA BALSUOTI PROHIBICIJOS KLAU- SIMĄ.

Washington, D. C. — Ka-
dangi demokratų partija savo
rinkiminėje platformėje stojo
už prohibicijos atšaukimą ir
kadangi daug dar valstijų to
klausimo nebalso, tai prez.
Rooseveltas atsisaukė į tų va-
lstijų gubernatorių, ragindas
juos greičiausiai prohi-
bicijos atšaukimo reikalu at-
likti balsavimus. Savo atsišau-
kime prez. pataria visoms va-
lstijoms ar jų gubernatoriams
buti demokratais ir pildyti tai,
ką pažadėjo savo rinkiminėje
platformėje.

VOKIETIJOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS.

Berlynas. — Sulig oficialio
suskaitymo, pastaruoju metu
Vokietijoje yra 56,300,000
žmonių: 31,700,000 vyrų ir
33,600,000 moterų. Tai yra
1,700,000 mažiau, negu buvo
pirm Didžiojo Karo, bet 2,700-
000 daugiau, negu 1925 me-
tais. Kiekviename kilometre
1925 m. gyveno 133 žmonės,
dabar gi — 139. Tai didžiausia
populiacija šalis visoje Euro-
poje, išskyrus Rusiją.

NAUJAS PERNEŠAMAS RADIO.

Chicago, Ill. — Čia neseniai
praktikuota naujas, lengvai
pnešamas radio aparatas. Tą
aparata išrado buvęs Didžiojo
Karo kapitonas, R. H. Johnson.
Aparatas sveria tik 35 svarus
ir operatorius jį gali nešiotis
ant pečių ir jį naudoti kaip
radio-telefoną. Susinešimas to-
kiu radio galima padaryti 4
mylių tolumė. Jame naudoja-
ma mažiau 2 vatų jėga ir ope-
ruojamas ultra-augstomis ban-
gomis. Naują aparatą prakti-
kavo United Press spaudos at-
stovas, G. Kirskey ir žinias
perdavinėjo laike A. A. U.
lenktynių. Žinias jis galėjo į
reikiamą įstaigą perduoti daug
greičiau, negu lenktynių ofi-
cialai ir teisėjai-rekordotojai.

SURADO INFLUENZOS PRIEŽASTI.

Londonas. — Influenzos epi-
demijų pasauliui daugiau jau
nereiks bijotis. Taip praneša
medicinos žurnalas „Lancet“.
Esą trys anglai gydytojai su-
radę pamatinę influenzos prie-
žastį, o ją suradus bus surasti
ir vaistai jos nukovojimui. To-
kiu būdu tokių influenzos epi-
demijų, kokios buvo 1918—20
metais, kuomet visame pasau-
ly išskynė apie 15,000,000 žmo-
nių, pergyventi daugiau ne-
reiks.

JAPONIJA NORI DIDESNIŲ KANUOLIŲ.

Geneva. — Japonija atsiuntė
Tautų Sąjungai pageidavimą,
kad jai būtų leista taisyti
didesnes kanuoles ir sunkes-
nius tankus (šarvuotus veži-
mus). Ji nori vietoje 452 co-
linių kanuolių įsitaistyti 620
colines ir vietoje šešiolikos
tonų tankų — 20 toninius tan-
kus. Apsiginklavime ant ju-

Iš Lietuvos

NUBAUSTAS ELEKTROS STOTIES DIREKTORIUS.

Klaipėdos posėdininkų teis-
me, birželio 17 d. buvo svarsto-
ma Klaipėdos miesto elektros
stoties įmonės direktoriaus
Vilkės byla. Jis kaltinamas vi-
są laiką, apie 10 metų, nemo-
kėjęs turto mokesčių. Teismas
jį nubaudė iš viso apie 90,000
litų pinigine pabauda, arba pa-
prastu kalėjimu skaitant vie-
nai dienas po 500 litų.

Esamomis žiniomis, direkto-
riaus Vilkės pinigai laikomi
bankuose Vokietijoje. Dar jis
turį bylą dėl nusikaltimo pa-
reigose sąryšy su Kvičau afe-
ra elektros stoties. Tuo tarpu
jis tarnyboje suspenduotas.

OLŠAUSKŲ NUŠOVUS ĮTA- RIA JO TURTŲ GLOBĖJĄ.

Iš tikrų šaltinių gauta žinių,
kad areštuotas ekspraloto Ol-
šausko kaimynas Jonas Žilius,
kuris įtariamas Olšauskų nušo-
vės. Žilius su Olšausku gyvenę
nepaprastai bloguose santy-
kiuose.

Kai Olšauskas buvo kalėji-
me, tai Jonas Žilius buvęs
paskirtas jo turto globėju.
Kai tik Olšauskas iš kalėjimo
išėjęs, tuojau pradėjęs rupin-
tis Žilių pašalinti. Žilius nenor-
pirm Didžiojo Karo, bet 2,700-
000 daugiau, negu 1925 me-
tais. Kiekviename kilometre
1925 m. gyveno 133 žmonės,
dabar gi — 139. Tai didžiausia
populiacija šalis visoje Euro-
poje, išskyrus Rusiją.

KATALIKAI NUO SAVO UNIVERSITETO AT- SISAKYK?

Iš katalikiškų sferų teko su-
žinoti, kad katalikai nuo katali-
kų universiteto steigimo atsi-
sakysią dėl sunkiai įveikiamų
kliūčių. Tačiau iš katalikų uni-
versitetui steigti surinkti pini-
gų esą gaunama per metus iki
40,000 lt. procentų. Tais pro-
centais jau naudojasi per 10
studentų ateitininkų gaudami
stipendijas mokslus eiti užsie-
ni ir rengtis profesurui ar
doktoratams.

ry Japonija nori būti lygia su
Anglija ir Jungtinėmis Valsti-
jomis.

Tuo tarpu Jungtinės Valsti-
jos rengiasi kostipriausiai,
kiek leidžia Londono laivų
sutartis, apsiginkluoti Ramia-
jame Vandenynė.

LINDBERGHAI LEKIA Į ŠIAURĘ.

Charles Lindbergh ir jo žmo-
na Anne liepos 9 dieną pradėjo
skristi į Grenlandiją ir Islan-
diją. Skridimo tikslas — nu-
statyti tinkamą eroplanų skrai-
dymui kelią šiaurės apygardė-
je.

DIDELĖ VEJO AUDRA MEKSIKOJE.

Mexico City, liepos 8. — Šią
apylinkę nusiautė didelė vėjo
audra. Trylika žmonių užmuš-
ta, daug sužeista. Medžiaginių
nuostolių padaryta už didelę
sumą pinigų. Tulas miestelis
visiškai nuo žemės paviršiaus
nušluoja.

LIETUVIAI LATVIŲ DAINŲ DIENOJE.

Ryga, VI. 20. Elta. — Bir-
želio 19 d. vakare pasibaigė
didžioji latvių dainų šventė. Į
paskutinės dienos koncerto pro-
gramą buvo įtraukta ir kaimy-
ninių šalių: Estijos, Suomijos
ir Lietuvos chorai ar orkestrai.
Programoje dalyvavo suomių
amatu mokyklos orkestras,
taip pat suomių vyrų choras
ir lietuvių šaulių sąjungos cho-
ras. Visų kaimyninių šalių da-
lyviai, choristai arba orkes-
trantai, buvo labai širdingai
sutikti, bet ypatingai karštai
pasveikinti ir palydėti Luvos
Lietuvos šaulių choro daly-
viai, kurie vykusiai padainavo
ir kelias latvių daineles, tarp
kurių buvo ir patriotinio pobū-
džio latvių dainės. Lietuviai
dainininkai entuziastiškai nu-
siteikusias publikos buvo ap-
mėtyti gėlėmis. Šventės paba-
igę masinis choras kartu su
publika sugiedojo Latvijos tau-
tos himną.

NEPAPRASTA SAVIŽU- DYBĖ PAJESLY.

Pajeslio (Kėdainių apskr.)
kooperatyvo vedėjas Kiveras ir
pieninės buhalteris Vauša bu-
tu nepersikiriami draugai: kar-
tėjęs pasitraukti ir ėmė del to
pyktis, bylinėtis. Olšauskas po
kovos išėjo laimėtoju — iš ži-
liaus savo turto valdymą atė-
mė.

Paskutiniuoju metu Žilius
su Olšausku netik pykęs, bet
ir vienas kitam kerštavę. Da-
bar Žilius suimtas ir kvočia-
mas. Kol kas Žilius prikišama
jam nusikaltimą neigė, ta-
čiau ir savo alibi nepajėgė iš-
rodyti, nors tai ištikrųjų gali
būti sunku.

Kaimynai, išgirdę šuvis,
pro langą pamatė baisų vaizdą.
Draugai papludę kraujuose
blaskėsi priešmirtinėje agoni-
joje. Atvykusi policija ir Kra-
kių gydytojas konstatavo K.
mirtį; V. dar rodė gyvybės žy-
mių. V. tuojau nugabeno į Kė-
dainių ligoninę. Manoma, kad
jis dar pasveiks ir pasakys tik-
rą žudymo priežastį.

RUDENS PARODA VIL- NIUJE.

Lenkai smarkiai susirupinę
rudens ž. u. paroda. Jina bu-
sianti surengta mugės pama-
tais, užimsianti 75,000 ketv.
metrų ir kreipsianti daug dė-
mesio į linų apdirbimą bei pre-
kybą.

Kaip Sutikta SLA. Ekskursija Klaipėdoje

SLA. trečioji ekskursija iš
New Yorko į Klaipėdą išplaukė
gegužės 27 dieną. Klaipėdą pa-
siekė birželio 8. Ta mūsų eks-
kursija Klaipėdoje priimta kil-
niai. Čia paduodame tų priim-
tųjų aprašymą, kuris tilpo
Lietuvos šaulių Sąjungos orga-
no „Trimite“. Aprašymas se-
ka:

„Jau kelinti metai, kai mūsų
užjūrio broliai organizuoja į
Lietuvą didžiules ekskursijas.
Birželio 8 d. sulaukėme Ameri-
kos lietuvių ekskursijos 60
žmonių, kurie atplaukė didžiū-
liu laivu milžinu „Gripsholm“,
pakeliančiu 5,000 žmonių su
nemažu bagažu. Iš New Yorko
laivas išplaukė gegužės mėn.
27 d. Buvo pasiskatinę šiuo lai-
vu vykti net keletas šimtų tau-
tiečių, bet dabartiniai gyven-
mo sunkumai, juo labiau dolo-
rio nepastovus kursas, daugelį
sulaikė. „Gripsholm“ sustojo
pat Klaipėdos uosto vartuose.
Į krantą iškėlė „Borgholm“,
nuolat kursuojas tarp Švedijos
ir Lietuvos.

„Mielus svetelius uoste su-
tikto Klaipėdos šauliai, visuo-
menė. Šaulės įteikė gėlių ir eks-
kursijos vadovus pažymėjo tau-
tinėmis juostomis. „Viktori-
nų“ viešbuty svečiams pagerbi-
ti buvo užkandžiai. Kalbėjo

Kas Tas Pralotas Olšauskas?

Birželio 18 d., netoli Palan-
gos, Lietuvoje, nužudyta pralo-
tas Olšauskas. Del to įvykio
tiesiog sensacingai prabilo visa
Lietuvos ir Amerikos lietuvių
spauda. Išsyk nebuvo davinių,
kas tą piktadarystę papildė,
bet dabar Lietuvos kriminalinė
policija jau turi sušmus ir
veik galutinai nustačius, kad
pralotą Olšauską nužudė tulas
ukininkas, J. Žilius, kuris ve-
lionio turtų prižiūrėtoju buvo
tuomet, kai jis kalėjime sėdė-
jo. Pastaruoju laiku, sakoma,
jiedu smarkiai susipykę ir to-
del, matyt, J. Žilius, atsiker-
šindamas, karišku šautuvu pra-
lotą nušovė.

Bet kas tas pral. Olšauskas?
Jis gimė 1867 metais, balan-
džio 22 d., Burbinų dvare,
Plungės vals., Telsių apskrity.
Buvo ukininko sunus. Velionis
buvo mokytas kunigas, akače-
mikas ir didelis veikėjas. Savu
laiku nemaža dirbo del Lietu-
vos spaudos atgavimo, del ne-
prikllausomybės. Taipgi lankėsi
Amerikoje ir čia rinko aukas
„Saulės“ gimnazijos pastaty-
mui dar tais laikais, kai Lietu-
va buvo rusų persekiojama.
Gana ilgą laiką laikė velionis
tos gimnazijos pirmininku bu-
vo. Buvo pasiekęs augšto dvi-
siško rango — buvo pralotu.
Savu laiku jis statyta kandi-
datu net į Žemaičių vyskupus.
Vadinasi numatytas kaip ge-
ras ir prakilus žmogus, nes
dirbo gerus darbus. Prie to bu-
vi ir pasiturintis: turėjo 70
hektarų žemės, malūną ir tt.,
kas pastaruoju metu Lietuvos
tribunolo priteista velionio gi-
minėms.

Bet tarpe gerų darbų jis bu-
iisissuko, bet užėjo ant tokio
vo linkės ir prie blogųjų. Laikė
1905—6 metų revoliucijos Lie-
tuvos įsijartas šnipinėjime
rusų naudai. Tai iškelta, ro-
dos, tuomet, kai jis lankėsi A-
merikoje. Nors buvo dvasiškis,
bet neapsiėjo ir be svietiškių

Klaipėdos rinktinės vadas J.
Brvelaitis, kuris pasidžiaugė
broliais tautiečiais, kad jie gar-
sina savo tėvynės vardą, vyk-
dami čia tiesiog iš Amerikos.
Rinktinės pirmininkas J. Va-
nagaitis apibūdino svečiams
tuos žygius, kuriuos įvykdė
lietuvių kovodami del krašto
laisvės.

„Padėkota amerikiečiams už
aukas pirmiesiems savono-
riams, nurodyta, ką turi dary-
ti norį likti tėvynėje gyventi.
„Ekskursijos vardu kalbėjo
jos vadovas Mickevičius. Jis
pabrėžė, kad lietuviai savuo-
sius gražiai moka sutikti ir pri-
imti ir del to miela ir gera tē-
vų žemėje. Čia pat svečiai su-
aukojo \$42.50 žuvusiems del
Klaipėdos laisvės paminklui.
Ant jų kapų sudėjo gyvųjų
gėlių.

„Pažymėtina, kad paskuti-
nioju laiku lietuviai daugiau-
sia vyksta tiesiog per savo
uostą Klaipėdą. Beabejo, čia
didelį vaidmenį turi tos pato-
gios sąlygos, kurias teikia Šve-
dų Amerikos linija savo didė-
lais gerai įrengtais laivais ir
greitu tiesioginiu susisiekimu.
„Ekskursininkai savo kelione
labai patenkinti. Apie pusę jų
žada likti tėvynėje ir čia įsi-
kurti.“

praktikuojamų romansų. Vieną
tokių romansų palaiškė su tula
Ustjenauskiene. Tas romansas
vėliau baigėsi tragedija. Mini-
ma ponia anais metais Biršto-
ne nužudyta. Tai „garbė“ ata-
teko pral. Olšauskui. Del to
Lietuvoje kilo sensacinga byla.
Vyriausiasis tribunolas kaltin-
ku surado pralotą Olšauską ir
jį pasmerkė sunkių darbų
kalėjimam, rodos visam amžui.
Bet kalėjime jis, kaip „privi-
legijuotas“ darbuotojas, sėdėjo
neilgą laiką. Liet. prez. ant jo
susimylėjo ir kaltę jam dova-
nojo. Po to jis gyveno kaip
paprastas pilietis. Turėjo ne-
maža bylą su savo giminėmis
už turtus. Pastaruoju laiku
Palangoje statėsi vilą, kur,
matyt, manė dar susikurti ir
atsigriebti bei išnaujo pradėti
gyventi. Gal savo padarytas
klaidas dar norėjo atitaisyti...
Tačiau velionį kankino prigim-
tas pobudis. Jis, sakoma, buvo
tiesiog žiauraus charakterio
žmogus. (Tą gerai įrodo mini-
mos Ustjenauskienės nužudy-
mas.) Jis žiauriai elgėsi su sa-
vo giminėmis, darbininkais ir
tarnais. Žiauriai, matyt, pasi-
elgė ir su uk. J. Žiliu, kuris
jo turtą anais laikais prižiūrė-
jo.

Taip tai, trumpoj sutraukoj,
galima apibūdinti žmogų, kuris
buvo pasiekęs augštą mokslą
ir taip pat augstą dvasiško
stona. Mirė jis, kaip žinome,
ne sava mirtimi. Gal taip įvyko
todel, kad jis ir kitos gyvybės
anais laikais nesigailėjo. Kaip
matome, jis atliko gero, bet
tą gerą blogieji darbai už-
stebia. Nužudė moteriškę — iš
bausmės, palyginamai lengvai
žmogaus gyvenimas, tokia ir
mirtis. Taip nutiko ir su žino
augšto lomo žmogumi, pralo-
to Olšausku.

Paprastai sakoma: „Koks
žmogaus gyvenimas, tokia ir
mirtis“. Taip nutiko ir su žino
augšto lomo žmogumi, pralo-
to Olšausku.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriumi parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcijai trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVARBUS SUMANYMAS

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas aptarė labai svarbų sumanymą Susivienijimo gerovei. Tuo sumanymu yra įvedimas naujų skyrių Susivienijime, būtent: išmokamo (endowment) skyriaus ir taupomojo skyriaus. Pirmajame skyriuje nariai mokėdami nustatytas duokles už tam tikro laiko galėtų atsiimti iš Susivienijimo sutartą sumą pinigų. Jei narys pirmo laiko mirytų, tai jo pašelpgaviai gautų tą sumą kaip apdraudą. Antras skyrius irgi apdraudus principu paremtas. Bet jis būtų daugiau taupymo skyrius ir nariai, kada tik norėdami, galėtų savo sumokėtus pinigus atsiimti. Šitas skyrius būtų daugiau pritaikytas jaunuoliams, kad tokiu taupymo būdu jie galėtų susidėti pinigų mokslo reikams, kurie yra pasiriję to siekti.

Šitokių skyrių įvedimo Susivienijime kai kurios SLA. kuopos pageidavo prieš praeitą SLA. Seimą, šiuo reikalu Seimui patiekdamos įnešimus. Bet kadangi pereitame Seime konstitucijos pataisymo klausimas buvo atidėtas iki sekamo Seimo, tai ir tokių skyrių įvedimas nebuvo svarstomas. Nors tiesa, Seimas galėjo, principu, nutarti tokius skyrius įvesti ir įsakyti SLA. Įstatymų Komisijai pateikti planą ir taisykles tokių skyrių palaikymui ir administravimui. Sekamas Seimas jau būtų galėjęs galutiną žodį tarti šiuo svarbiu reikalu.

Kadangi praeitas Seimas, turėdamas net kuopų įnešimus naujų skyrių įvedimui, praleido visiškai to nasvarstę, tai dabar prisiejo Pildomajai Tarybai apsvaryti. Reikia pasidžiaugti, kad pagaliau ir Pildomojo Taryboje susidarė galimybės rimtų ir pamatinės svarbos reikalų svarstymui. Taigi Pildomoji Taryba visapusiai apsvarsė naujų skyrių įvedimą Susivienijime priejo išvados, kad jau pribrendęs laikas tokių skyrių įvedimui. Todel nutarė atkreipti į tai dėmesį SLA. Įstatymų Komisijos ir prašyti jos, kad neatidėliojant išdirbtų planą ir taisykles šių skyrių įvedimui ir jų administravimui. Taip pat Pildomoji Taryba išreiškė pageidavimą, kad Įstatymų Komisija šias taisykles paskelbtų „Tėvynėje“ kartu su taisomomis konstitucijos projektu SLA. narių apsvarytumui, kad sekamas Seimas jau galėtų galutiną žodį tarti.

Pildomosios Tarybos nuomone šių skyrių įvedimas Susivienijime yra pamatinės svarbos dalyku Susivienijimo atečiai. Todel yra neatidėliotinai skubi reikala. Tokia Pildomosios Tarybos narių nuomonė yra pamatuota ir su ja sutiks kiekvienas Susivienijimo ateitimi susirūpinęs SLA. narys. Šių skyrių įvedimas Susivienijime ypatinai paskatintų čiagimius lietuvius stoti į mūsų organizaciją.

Žinoma, šių skyrių įvedimas sudarytų visiškai atskirą biznio šaką Susivienijime ir jų administravimui turėtų būti pastoviai užtikrinta toje srityje lavintų ir patyrusių žmonių globa. Sumaniai ir energingai šią pridėtinę Susivienijimo biznio šaką vedant, beabejonės su laiku susidarytų pilnai apmokamos vietos bent vienam SLA. veikėjui kiekviename SLA. apskrityje. Turint pilnai apmokamą ir toje srityje jau

pralavintą veikėją kiekviename S. L. A. apskrityje, galima būtų tikėtis našesnio veikimo SLA. apskrityuose ir jų kuopose. Ypatinai tokio veikimo, kuris užtikrintų neabejotiną organizacijos plėtimąsi. Tokiu atveju ir SLA. kuopos turėtų vietinę pagalbą savų reikalų tvarkymui, ypatinai finansinių, kas šiandien daugelyje SLA. kuopų labai netvarkingai atliekama ir todėl nuolat eina visokie nesusipratimai tarpe Centro Raštinės ir kuopų finansų raštininkų del narių stovio organizacijoj. Apmokamas ir toje srityje lavintas Susivienijimo darbininkas galėtų visose apskrityse kuopose įvesti vienodą ir pilnai tvarkingą sistemą narių duoklių kontroliavimui kuopos rekorduose ir persiuntimui į Centrą. Tuomet visiškai išnyktų visokie nesusipratimai del narių stovio organizacijoj, nuo kurių šiandien nėra laisva kuone kiekviena SLA. kuopa.

Taigi išmokamų ir taupymo skyrių įvedimas Susivienijime yra didelės svarbos dalyku iš kurio taškaregio į tai nepažvelgsime. Todel linkėtina, kad gerb. SLA. Įstatymų Komisija atkreiptų reikiamos dėmesį augščiau pažymėtą Pildomosios Tarybos sumanymą ir prašymą jį tinkamai priruosti sekamo SLA. Seimo galutinam apsvarytumui. Tik viena Įstatymų Komisija turi autoritetą šioje srityje veikti pirm Seimo. Drįstame pasitikėti, kad ji savo pareigas atliks pilnai.

NEBAUDŽIAMIE PILIEČIAI

Kuomet velionio prezidento Hardingo kabineto narių šmugeliai iškilo aikštėn ir sąrišy su tais šmugeliais buvo patraukti atsakomybėn milijonieriai, tai laikraščiai atvirai sakė, kad Amerikoje milijonieriaus teismas negali nubausti. Kiti pa juokdami tikrino, kad lengviau kupranugarį perlandyti per adatos skylutę, negu milijonierių pasodinti į kalėjimą. Tokie tikrinimai pilnai pildosi ir po šiai dienai.

Kaip velionio Hardingo kabineto narių šmugeliuose dalyvavusių milijonierių negalėjo teismas pasodinti į kalėjimą, taip ir pastaraisiais laikais kilusiose valstybės mokesnių nemokėjimo skandaluose milijonieriai Morganas ir Mithelis išteisinti. Jei kelis tukstančius pajamų į metus turintis biznierių kokiais nors išsiskukėjimais valstybei mokesnių nemokėtų, tai jis beabejo su pabauda turėtų tokius mokesčius sumokėti ir greičiausiai be kalėjimo bausmės neapsieiti. Tačiau milijonieriams užtenka korporacijų akcijas parduoti su „nuostoliu“ savo žmonai ir šituos „nuostolius“ teisme parodžius, milijonierius paliausuojamas nuo mokesnių mokėjimo ir jam jokios bausmės už tai nėra. Taip buvo su bankierium Mitheliu.

Morgano skandalas nė teismo nepasiekė. Jam užteko pasiaiškinti kongreso komisijoj ir jis nekaltybės rubu apvilktas. Nors Morganas iš savo uždarbių Anglijoje sumokėjo Anglijos valdžiai keliasdešimtis tukstančių dolerių mokesnių, tačiau skylėti Amerikos įstatymai davė progos šitam multi-milioniui išlysti be mokėjimo jokių valstybei mokesnių per tris metus. Taip, ištikro, lengviau kupranugarį perlandyti per adatos skylutę, negu priversti „patriotingus“ Amerikos milijonierius valstybei mokesnius mokėti.

Nors šitie du garsūs Amerikos milijonieriai del nemokėjimo valstybei mokesnių ir pralindo pro skylėtus įstatymus, tačiau visuomenės akys jie moraliai nubausti. Kiekvienas protaujantis pilietis žino ir supranta, kad Amerikos piniguočių patriotizmas ir pilietinės pareigos jiems rupi tik tiek, kiek jie gali tuo pasinaudoti savo kapitalų padidinimui. Atlikimas paprasčiausių

piliečio pareigų, nuo kurių nėra laisvas net paprastas darbininkas, turtingiems Amerikos patriotams visai neprivalomas. Tai pigiausios rūšies dolerio patriotai!

NEKULTURINGUMO PAVYZDIS

Kiekvienam šiek tiek apšvietam žmogui labai nemalonu susitikti tuos nekulturingus pilkios minios žmones, kurie tegali plustis ir koliotis. Bet dar nemaloniau, kuomet tokio kalibro dvasios tamsunai net laikraštiniškai patampa. O tokių prajovų Amerikos lietuvių gyvenime nestinga.

Štai Brooklyno „Vienybė“ teigiama prasme išsitarė apie demokratijos reikšmę žmonijos gyvenime. Ir kadangi pastaruoju laiku šiam laikraščiu priseina pergyventi finansinius keblumus, tai Clevelando savaitraščio leidėjas ir, atsiprašant, redaktorius ta proga pasinaudodamas štai kokius „linkėjimus“ „Vienybėi“ pasiūlė:

„Nesinori būti pranašu, tačiau galima sakyti, kad „Vienybės“ dienos yra suskaitytos. „Demokratizmas“ ji užsprings ir nesulauks nei progos švesti 50 metų sukaktuves.“

Bent kiek kulturingesnis žmogus gėdintųsi tokį cinišką pageidavimą reikšti net didžiausių asmeninių priešų įstaigai. Tačiau Clevelando savaitraščio leidėjas drįsta viešai šitai kalbėti prieš kitą laikraštį ir dar tik vakar buvusį jo artimiausį bendrą. Net Mahanojaus „Saulė“ pasipiktino tokiu Clevelando „gazietos“ nekulturingumu. Reikia pasigailėti, kad Amerikos lietuvių visuomenė šitokius prajovus mūsų visuomeniniam gyvenime toleruoja.

Augščiau pacituota tik du sakiniai iš tos ilgos mali-malienės, kurią Clevelando laikraštis pašventė išpludimui ir iškoliojimui „Vienybės“ vien delto, kad ji teigiama prasme apibūdino demokratybės idėją. Clevelando „laikraštiniškas“ vadina net pasitraukimu nuo tautybės pagrindo, kuomet laikraštis nustoja garbinti tokius nenormalus, kaip Vokietijos Hitleris ir Italijos Mussolinis ir nekeikia demokratybės idėjos. Vadinasi, „šimta procentinių“ tautininkų supratimu tik tas yra geras lietuvis ir tautiško pagrindo laikosi, kuris garbina brutalinės jėgos pasilaikymą, kuris moka tik plustis, koliotis ir sau nepatinkamus asmenis šmeižti. Bet tokiu „tautininku“ nesutiks būti nė vienas kulturingas ir sąžiningas Amerikos lietuvis.

Neturime tikslo užtarauti ar apginti „Vienybės“ poziciją, nes šiandien prie šio laikraščio stovi užtektinai kulturingi ir gabūs žmonės ir patys savo poziciją pajėgs apginti. Mūsų tikslu buvo vien atžymėti kaip gėdėn faktą: kokių laikraštinių „mes šiandien turime... Ir šis faktas daro gėdą ne tik rimties Amerikos lietuvių laikraštiniškams, bet ir tokių „laikraštinių“, kaip Clevelando tautininkas, leidžiamų laikraščių skaitytojams.

Amerikos lietuvių tautiniam gyvenimui būtų tiesiog pražūtinga nelaimė, jei tas gyvenimas turėtų remtis tokiais laikraščiais, kaip Clevelando savaitraštis su savo visais priedais.

Jau 18 valstijų piliečiai pasisakė prieš prohibiciją. Visose iki šiol išrinkusiose valstijose atstovus į valstijų konvencijas prohibicijos atšaukimui ratifikuoti arba pasipriešinti, laimėjo prohibicijos priešininkai. „Sausuosius“ ypatinai įbaugino Iowa ir W. Virginia valstijų rinkimų daviniai. Mat šios valstijos buvo skaitomos abejotinos prohibicijos atšaukimo klausimu ir „sausieji“ buvo daugiau, negu tikri, kad jie laimės šiose valstijose. Tačiau pralaimėjo.

ŽMONIŲ SVEIKATA

KĄ TURIM DARYTI KOL GYDYTOJAS ATEINA?

Netikėti atsitikimai užpuola beveik visas šeimynas ir nekurie tų nelaimingų atsitikimų reikalauja kogniečiausios priežiūros palengvinti kentėjimą ir pašalinti trukdymą ir apleidimo pasekmes. Ką daryti, kol gydytojas ateina yra labai svarbus dalykas.

Pirmos svarbos yra greitas protavimas. Nelabai daug žmonių sugeba ant vietos ką daryti. Visiems reikia išanksto žinoti, ką reikia daryti nelaimingiams atsitikimams užpuolus. Net ir vaikai turi žinoti, ką reikia daryti nelaimė atsitikus.

Greitas, smarkus ir protingas patarnavimas kartais išgelbsti gyvastį. Net ir kuomet žmogus beveik numiręs — vistiek yra vilties. Greitai, rimtai, šaltai reikia vesti pagalbos darbą.

Medicinos Kabinetas.

Visų pirmiausia reikia laikyti medicinos kabinetą tinkamoje vietoj, lengvai prieinamą, kur viskas savo vietoj ir aiškiai paženklinta. Reikia turėti vaistų, kurie netik nuolat vartojama, bet ir gydytojui reikalinga kuomet jis ateina. Visuomet reikia kogniečiausiai pašaukti gydytoją.

Nelaimėi ištikus, nėra išmintinga pasiremti ant kaimynų pagalbos arba tikėti, kad tik reikia užtelefonuoti vaistininkui ir jis į minutę tau pristatys ko reikalauji. Ne. Gal tau prireikus kaimynai nebus namie. Vaistininkas neturės ką pasiūsti su vaistais, arba ant nekties bus uždarytas. Geriausia turėti paprastus vaistus savo kabinete. Juos galima pasirinkti su gero vaistininko pagalba bile kada.

Gandai ir Prietariai.

Nelaimingam atsitikimui nutikus, nereikia sekti kaimynų patarimus. Patarimai labai greitai duoti ir nieko nekainuoja, bet neviename atsitikime blogai užsibaigia, nes remiasi ant visokių prietarų. Yra netik saugiau, bet ir pigiau pašaukti gydytoją. Jeigu tik nežinai ką daryti, kad mers ir nėra pavojaus — pašauk gydytoją.

Ką Gydytojas Reiškia.

Gydytojas vartoja keturis žodžius, su kuriais kiekvienas žmogus turi apsipažinti. Tai yra: temperatura, pulsas, respiracija ir kraujo mušimas.

Temperatura

Reiškia kumo šilumą, kurią parodo kliniškas termometras, idėtas į žmogaus burną, po pažasties arba kitur. Normalė temperatura burnoje turi būti 98.6 laipsniai Fahrenheit, po pažasties — 1/10 laipsnių mažiau.

Nenormalė temperatura, tai yra peržema ar peraugsta, reiškia nesveikatą. Kuomet temperatura kyla virš 98.6 laipsnių, kuomet termometras, paliktas burnoje nuo vienos iki penkių minučių (priguli nuo vartojamo termometro), reiškia ligonis turi karštį arba „temperaturą“. Vaikų temperatura yra augštesnė už augusių ir kartais labai greitai kyla, bet taip pat greitai ir puola.

Vytauto Muzėjaus Rėmėjai Amerikoj

Tokio gražaus ir įspūdingo pastato, kaip kad yra baigiamas Vytauto Muzėjus Kaune, Lietuva dar neturėjo. Net didmiesčiai, kaip Vilnius ir Ryga, pavydės Kaunui tokio puošnaus trobėsio. Iki šiol Lietuva neturėjo muzėjaus, kuriame tilptų tautos brangi muzėjinė medžiaga. Tat Vytauto Muzėjaus statymas yra svarbus kultūros laimėjimas.

Nuostabiausia tai, kad tas milžinas muzėjus yra statomas visuomenės aukomis, o ne vien valstybės lėšomis, nes visuomenė geidžia tuo pagerbti Vytauto Didžiojo atmintį, sujungiant praeitį su dabartimi.

Aukojusieji šiam tikslui dolerį ar daugiau gauna atmintinį pažymėjimą su Vytauto paveikslu. Paaukojusieji 50 litų ar daugiau bus įrašydinti į „Aukso Knygą“ ir gauna diplomą šelpėjo, rėmėjo ar labdario. Pavardės 100 asmenų, daugiau siai paaukojusių, bus iškaltos maramuro lentoje. Muzėjaus statybai yra surinkta ir išleista apie 1,500,000 litų aukų.

Uždegimas ir gemalai verčia temperatūrą kilti, kuomet smarkus vėmimas, viduriavimas, nugastis arba sujudinimas žemina. Yra tam tikra temperatura visoms ligoms, kas pagelbsti pažinti ligas.

Imant temperatūrą burnoje, reikia pakratyti termometrą pakol gyvsidabris nupuola iki 95 laipsnių arba žemiau. Prieš imant temperatūrą, ligonis neturi gerti šiltų arba šaltų gėrimų. Reikia uždaryti lūpas. Skaitant termometrą laikyk gulsčiai prieš šviesą ir skaityk kur gyvsidabris sustoja. Mažiausia pažymėta divizija ant termometro yra 1/10 dalis laipsnio ir didžiausia vienas laipsnis.

Pulsas

Pulsas parodo širdies veikimą. Uždėk pirštą ant rankos riešelio arba prie smilkinio. Pulsas normalis tarpe 110 ir 115 plakimų kas minutę; greitas jeigu tarpe 115 ir 140 ir bėgantis jeigu suvirš 140. Paprastai naujai gimusių kudių pulsas nuo 130 iki 160 plakimų į minutę. Vaikų nuo 6 iki 12 mėnesių nuo 105 iki 115; nuo 2 iki 6 metų nuo 90 iki 105; nuo 7 iki 10 metų nuo 80 iki 90; nuo 11 iki 14 metų nuo 75 iki 85. Vyrai nuo 60 iki 70 ir moterys nuo 65 iki 80. Suprantama, kad susijudinimas, rūpestis, ligos, nuodai ir tt. permaino pulsą.

Respiracija

Kvėpuojant, žmogus įkvepia oxygeno ir išleidžia „carbon dioxide“ išvalyt kraują. Tą procesą vadiname respiracija. Respiraciją sprendžiame krutinės kilimo ir puolimo, skaitant vieną del kiekvieno kilimo ir puolimo.

Normalė respiracija yra 1/4 viso pulso plakimo. Kuomet tik respiracija netinkama — kur nors ir ko nors truksta. Augusiems respiracija paprastai yra nuo 16 iki 18, vaikams nuo 20 iki 24 ir kudiakams nuo 24 iki 30. Respiracija turi nekuriuos ženklus įvairioms ligoms ir todėl svarbi gydytojams.

Kraujo Mušimas

Reiškia kraujo jėgą kuomet teka per kraujo gyslas. Perlėtas arba pergreitas kraujo mušimas šaukia gydytojo peržiūrėjimą.

Sekantis yra teisingas kraujo mušimo nurodymas.

Kraujo Mušimo Nurodymas

Metai	A	B	C	D
Nuo 15 iki 20	105	120	132	150
Nuo 21 iki 25	108	123	135	153
Nuo 26 iki 30	109	124	136	154
Nuo 31 iki 35	110	125	137	155
Nuo 36 iki 40	112	127	139	157
Nuo 41 iki 45	114	129	141	159
Nuo 46 iki 50	116	131	143	161
Nuo 51 iki 55	117	132	144	162
Nuo 56 iki 60	120	135	147	
Nuo 61 iki 65	121	136	148	

A) Reiškia žemiausią, saugų, mušimą;
B) Normalis mušimas;
C) Augščiausia, saugų, mušimą;
D) Yra pavojingas mušimas, jeigu per kiek laiko nesimaino.

Puikios Mintys

Tobulumas suteikia man džiaugsmo. Tobulumas prigimty nėra medžiagos savastis, bet dvasių. Visos dvasios yra linksmos savo tobulumu. Aš trokštu visų sielų palaimos delto, kad myliu pats save.

Oi, Sesutėle!

Oi, sesutėle,
Jauna mergele,
Ko nedainuoji
Linksmą dainelę?

Kaip aš dainuosiu
Linksmą dainelę,
Kad aš apleidus
Savą šalelę.

Kai jauna buvau —
Vargą kentėjau,
Sveton šalelėn
Išvykt turėjau...

Čionai laimūžės
Bėgau-ieskojau
Ir daug vargelio
Aš sužinojau...

Sunkūs darbeliai
Spėkas pakirto,
Linksmą dainelę
Liudėsiu virto...

Tyras saulės šviesybės spindulys nugiedrino mano mintis. Aš myliu. Meilė yra prakilniausias magnetas dvasinė sferoj; dievotumo versmė ir sublimščiausioji dorybė.

Kada aš nekenčiu — aš vagiu ką nors nuo savęs; kada aš myliu — aš pastoju turtingesniui tuo, ką myliu. Atleisti — tai atieškoti pražuvusiąją savastį. Mizantropija yra užvilkinata saužudystė; egoizmas yra didžiausias esybės skurdas.

Dvasia, kuri myli vien save yra atomas kibirkščiuojas beribėj, erdvės dykubėj.

Mano knygos yra mano mylimiausi draugai. Jos niekad manęs neapvili.

V. J. B.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o brolė, sėk pasiekti grūdus
Ir dirvos nepleiški! Tuomet, kada jausi,
Kaip krus ima stogti, dvasia jau senodūs.
Veik juk prie darbo: nė sėd, nė plius.

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek viešo.
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoja.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

ENOCHAS KLIMAS.

Enochas Klimas yra SLA. buvusio Daktaro Kvotėjo ir esamo SLA. Sveikatos Komiteto nario Dr. E. G. Klimo sunus, kuris birželio mėnesį užbaigė augstąją mokyklą (High School). Mokydamasis jaunuolis Klimas buvo nepaprastai gabus ir pasižymėjo netik mokslais, bet ir kituose mokyklos veiksmuose: buvo mokyklos leidžiamo laikraščio „Class Book“ daliniu redaktoriumi, dalyvavo sporte (ypač mėgo tenisą, kurio čempionatą laimėjo 1932 m.), priklausė prie latynų ir matematikų klubų. Iš 600 mokinių, baigusių tą mokyklą, E. Klimas yra jauniausias, nes turi dar tik 16 metų amžiaus; vadinasi jis pralenkė 600 švietimtaurių. Dabar Enochas Klimas užsiregistravo į Pensilvanijos universiteto premedical kursą, kurį baigti ims 4 metus. Smagu pažymėti, kad mūsų žymaus darbuotojo sūneliui taip gerai sekasi mokytis ir linkėtina jam taip pat gambiai ir sėkmingai augstesnį mokslą siekti.

Mokykloms Užsibaigus

Su birželio mėnesio pabaiga užsidarė visos mokyklos vasarinės atostogos. Dešimtys milijonų jaunuolių visame krašte padeda knygas, kad pasilsėtų ir po to sekamą sezoną su nauja energija mokytis. Milijonai tu jaunuolių baigė pradinės mokyklas. Šimtai tūkstančių atsivertė su augstosiomis mokyklomis. Dešimtys tūkstančių išėjo augstuosius mokslus, įsigydami įvairias profesijas. Dabar tie, mokslus išėję, jaunuoliai eis į gyvenimą, kad įgautų mokyklose teoriją ar dalina praktika sukurti žmonijos gyvenimo ratą, kad keltų kultūrą, darytų pažangą — prisidėtų prie žmonijos progreso ir tuo sau gyvenimą pasidarius.

Baigimas bile mokyklos, tai kilniausias jaunuolio gyvenime momentas. Baigimas bile profesijos — dar kilnesnis, nes tai reiškia pradžia tikrojo gyvenimo. Podraug tačiau tie momentai ir pavojingi. Juk nemaža profesionalų, kurie baigia augstus mokslus ir dėl to savo jaunystės gražiausias gyvenimo dienas mokyklos suole praleidę vėliau gyvenime skursta. Nemaža to paties mokyto jaunimo, nepasisekimuose suklupus, tampa viso gyvenimo apsunckimu. Todėl tą kilniųjų momentą, tą pradžią naujojo gyvenimo reikia pradėti atsargiai; reikia apsiūriėti, kuriame kampu ty tulo laimė randasi. Ypač didelės atsargos reikia dabartiniais sunkiais laikais. Prie atsargos reikalinga ir pakanta. Be to dviejų gyvenime pasekmių nebus.

Tarpe baigusių mokyklas yra daug ir lietuvių jaunuolių. Daug SLA. narių ir mūsų organizacijos narių sunų ir dukterų. Čia todėl aš ir kalbu tik į lietuvius. Man begaliniai malonu matyti kožką lietuvių pasekmingu. Aš iš gilumos širdies trokštu visogeriausio kožnai lietuviškai sielai. Trokštu todėl ir linkiu geriausių pasekmių lietuviškam jaunimui, kuris mokyklas baigė, kuris netrukus įžengs į gyvenimą, kuriam reiks savarankiškai už savo žūtį-buti kovoti. Jaunuoliai, kurie pabaigė pradinės mokyklas, jei yra galimybių—mokykitės ir toliau. Mokslas, ypač įgyta profesija, tai stambiausias įrankis šių dienų gyvenime. Tai pagrindinis akmuo, kurio pagalba jūs galite savo gyvenime laimingus kelius išgrįsti. Kurie baigėte profesijas — imkitės savo darbo. Mokykla jus tik pamokė, kaip tulus darbus reikia dirbti, o kad buti pasekmingais — reikia darbo, darbo ir dar kartą darbo! Taipgi, kur busite, ką veiksite — visuomet atsiminkite, kad jūs lietuviai,

kad jūs gyslose lietuviškas kraujas teka, kad jūs turite ir prie lietuviškų darbų prisidėti. Bukite ne vien sau žmonėmis. O buti naudingais kitiems — reiskia 50% pasisekimo gyvenime. Bukite tad pasekmingi visi tie, kurie apleidžiate mokyklas ir išeinate į gyvenimą!

Jaunuolis K. J.

PONIA K. STANISLOVAITIENĖ

Ponia Stanislovaitienė birželio 29 d., laivu Berengaria išvyko į Lietuvą savo sena tėvyne pasigėrėti ir įgytus įspūdžius papasakoti Amerikoje gimusiems augusiems jaunimui, kurio tarpe ji yra aktyvi darbuotoja. Ponia K. Stanislovaitienė yra S. L. A. Daktaro Kvotėjo žmona, darbšti SLA. ir kuopje, Waterbury, Conn. ir Lietuvių Alumnų ir Profesionalų Draugijos, Conn. valstyboje. Savo įgytus įspūdžius Lietuvoje aprašys „Tėvynėje“.

Mokslas, Raštija ir Daile

Rašo I O T A.

SENOŠ MINTYS.

Lietuvių kalboje yra tokių minčių, kurios gyvena jau nuo pat akmens amžių, o gal ir nuo ankščiau. „Saulė teka“ ir „saulė leidžiasi“, tai geocentrinė mintis. Bet saulė ant vietos stovi, o mūsų žemė apie ją sukasi, kartu padarydama vieną ratą kas dvidešimt keturis valandas. Lietuvių senovėje buvo kultūringi — kalba parodo. Vėffui Harvey duoda ma garbė, kad jis yra pirmas, kuris atrado, jog kraujas žmogaus ar šiaip gyvyje gyslose teka širdies plakamas. Lietuviui, dar prieš Harvey laiką, žinojo, kad kraujas „teka, širdies plakamas“. Širdis plaka, o plakti, reiskia varyti, spausiti, tiecti ir tt. Tai senovės lietuvių nuopelnas; nors sąvoka, kad jau ne garbė, mūsų protėvių.

„Lauke, ant lauko“ reiskia ne po pastogę. Kodėl nesakoma „Kalne, ant kalno“? Užtai senovės lietuvių gyvenimas buvo ant lauko ir lietuvių kilę nuo lauko. Mes, šandien, kad ir negyvename lauke ar ant lauko, visviena sakome „lauke, ant lauko“, ženklinant ne po pastogę. Kiekvienas lietuvių kalbos žodelis turi savo biografiją. „Paukštėlis susuko sau guštą“, tai reiskia lizdą. Anglų kalboje sakoma „a gust of wind“ — vėjo sukurelis. Kas buvo augstai prie žvaigždžių vadinosi (ir dar vadinasi) „dangus“. Dangus reiskia geocentrinę mintį. Posakis „ratavok ar padėk Dievą“, yra sena mintis. Žmonės mano, kad Dievas yra apleidęs šią žemę. Galas liepto — Dievas. Mūsų protėviai buvo gudresni už musis tikyboje. Yra mūsų kalboje vienas priekasnis, skambantis šiaip: „Akmenis, juk neraičiojai“. Senovėje kur nors, lietuviui iš didžių akmenų kėl nors statė. Žmogui, šandien pasisakius, kad sunkiai dirbo, jam atsakoma — „akmenis, juk neraičiojai“. Kur yra griuvėsiai šandien tu senovės statybų?

JAUNUOLIŲ DARBUOTE

PROSPECT, CONN.

L. K. ir P. Dr-jos Piknikas Pavyko. Lietuvių Kolegijos ir Profesionalų Draugijos piknikas įvyko birželio 18 ir puikiai pasisėkė, žiurint į tai, kad buvo labai vėsi diena ir lynojo. Atsilankė apie 100 žmonių. Žaidė baseball, šoko įvairius lietuviškus ir amerikoniškus šokius, o prie pat galo visi lietuviškas dainas dainavo.

Nekurie svečių prašė, kad panašią pramonę L. K. ir P. D. surengtų rudenį. Pelnio liko tiek, kad bus galima padengti visas norimas draugijos labdaringas išlaidas.

Dovana Baigusiems Mokslui.

L. K. ir P. Dr-ja šiemet davė dovanas lietuvių kilmės jaunuoliams, baigusiems Waterburio augstąją mokyklą (High School). Po \$5.00 gavė Volteris Cibulskis iš Crosby High School ir Elena Gelgaidaitė iš Wilby High School. Pranutėi Cosky, iš Wilby High School, suteikta \$2.50.

Toks Lietuvių Kolegijos ir Profesionalų Draugijos elgesis yra labai girtinas. Jaunuolis, baigęs mokyklą, vertas už mokslą atžymėjimo ir tokią dovaną gavęs iš lietuvių — jū niekad neužmirš. L. K. ir P. Dr-ja patartina šį elgesį visuomet praktikuoti.

K. Stanislovaitienė.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikams.

JUODA DUONA.

Jonačių namuose visuomet buvo vargas. Pyragų nė patys Jonačiai, nė jų vaikai niekad nevalgė. Neturėjo už ką jų nusipirkti. Jonaitis, mat, buvo paprastas darbininkas. Visados sunkiai dirbo ir mažą algą gavo. Iš ko tad jis pyragus pirkė? Jei kuris Jonačių vaikų, kurių buvo net penki, paprašydavo pyrago, Jonaitis atsakydavo: „Džiaugkitės turėdami juodos duonos“. Vaikai to nesuprato ir dažnai tėvams išmėtinėjo. Esą, kitų vaikai ir gražiai pasirėdė ir pyragus valgo.

Jonaitis buvo geras žmogus. Vaikų jis labai galėjosi. Bet ką jis padarys, jei geriau jų užlaikyti negali? Taip juoda duoną visi Jonačiai valgė, kol vaikai maži buvo. Kai užaugo ir mokyklas pabaigė — visi pradėjo dirbti. Uždirbo neblogai ir uždirbtus pinigų tėvui atiduodavo. Taip esant, tėvas pasijuto gerai. Jis labai džiaugėsi. O visa Jonačių šeima juodos duonos daugiau nevalgė. Pas juos buvo ir pyragų ir visokių skanskonių. Jie visi gražiai ir apsirėngę buvo.

Tėvas todėl vieną sykį pasakė:

— Taip ir reikia, vaikeliai! Kai jūs buvotė maži — aš jus, kaip mokėdamas, auklėjau. Dabar jūs man pagelbistėte. Ačiū!

LAPE IR EŽYS.

Lapė, perbridusi per upę, netikėtai įpajinojo savo uodegą į krumus ir nebe galėjo pasijudinti. Buriav uodų, pamatė lapę, atlėkė ir iškėlė ant jos šonų didelę puotą. Lapė negalėjo jų apsiginti, nes nepajudino savo į krumus įkliuvusios uodegos. Pro šalį ejo ežys. Pamatęs nelaimėn patekusią lapę, prisiartinio ir tarė:

— Tai reiškia, kaimyne, patekai į bėdą! Rasi aš galėčiau tamstai pagelbėti? Aš nuvyčiau šalin tuos uodus, nes jie ištikrųjų tamsta kankina!

— Ačiū tamstai, ponas ežy, už gerą širdį, — atsakė lapė. — Aš manau, kad tu niekuo man negali pagelbėti...

— Kodėl? Kaip tai? Žiūrėk, aš tuoj juos nurankiosiu nuo tamtos šonų...

— Matai, — aiškino lapė, — šitie uodai jau pasisotinę... Jei tamsta nuvarys šituos, tai jų vieton atskris kiti su naujais apetitais ir, pagaliau, visiškai mane suės...

ANGIS IR ERELIS.

Erelis pagavo angį ir norėjo neštis jį savo nugarose, kad kur nors suėdus. Angis buvo greita: kaip bematant apsisuko aplink erelį ir tarp jųdviejų prasidėjo labai smarki kova už gyvastį. Pamatęs tai kaimietis, pribėgo ir greitai paliosavo erelį iš angies. Kad atskersijus kaimiečiui, angis įleido nuodų į taurę, iš kurios kaimietis gerdavo. Kaimietis, sušilęs darbe, jau buvo benorįs atsigerti iš tos taurės. Bet erelis išmūšė jam iš rankų indą ir išpylė gerąją ant žemės.

Už gerą darbą geru atsiliginama.

M A R G I S.

Margis — mylimas šunelis. Myli jį vaikučiai: Mat, kad jie mažučiai žino tą Margelį. Jei nori vaikas joti — Margis pasiduoda. Kiša snukį juoda Norinčiam jį pažaboti. Myli vaikus tas šunelis, Kol vaikai jį myli: Stovi sau ir tyli — Toks puikus, ramus Margelis! Bet mažiausio užgavimo Margiui jau pakanka: Tik pakelki ranką — Bėga nuo ž. dimo. Arėjus Vitkauskas.

J U O K A S

Motina duoda Juozukui du obuolius ir sakė:

— Pasidalink su sesute. Valandėlį prasilk, Juozukas paduoda savo sesutei abu obuolius ir sako: — Pasirink vieną. Bet... rodydamas į didesnį obuolį paaiškina: — Šitą aš jau paragavau.

PRIEŽODIAI

Čia žodis, čia ir darbas. Dalgelis pievon — žiburėlis sienon. Daug rankų didžią našta pakelia. Daug vežimu veža.

M I S L Ė

Aukso lenta suskilo, nakties tamsa išdilo. — Kas?

Pasaulio Kontinentai

V. S. Jokubynas.

Valstybės, Valdžia, Pramonė ir Miestai.

(Tęsa)

Ispanija (Iberijos pussalis) — respublika, užimanti apie 194,783 keturkampių mylių plotą. Šalį tvarko dviejų departamentų valstybės rūmai: kongresas (vienas atstovas nuo 50,000 gyventojų) ir senatas (360 senatorių). Įstatymus vykdo valstybės prezidentas ir ministrų kabinetas. Žemė tarp 2,000—3,000 pėdų augščiau jūrų paviršiaus. Yra daug didelių kalnų. Didžiausi: Kantabrian, Pirines ir Sierra kalnai. Augščiausi tai Pirines ir Pic de Nethou kalnai, siekianti iki 11,000 pėdų augščio. Didžiausios upės tai Ebro ir Duero. Pramonės pirmojo vietą žemdirbystė. Auginama daug javų: kviečių, miežių, rugių, avių ir vynuogių. Gaminama daug šilko. Per metus išspaudžiama iki 500 milijonų gorčių vyno ir iki 385,000 tonų alyvų aliejaus. Iš žemės kasama durpės, angliai, geležis, švinas, zinkas, gyvsidabris. Eksportuoja metalo rudą, vyną, aliejų, apelsinus, medvilnę ir neapdirbtą korką. Importuoja žalią bovelną, mašinas, koksus ir chemikalus.

Transportacijai turi apie 10,000 mylių privatiškų geležinkelų.

Svarbiausi miestai: sostinė Madrid, Barcelona, Valencia, Seville, Malaga, Saragosa ir Kartagena.

Ispanijos kolonijos Afrikoj, užima 128,149 keturkampių mylių plotą: Moroko, Ifni, Rio de Oro, Guinea ir Fernado Po (salos).

Italija — karalystė, užimanti apie 117,982 keturkampių mylių plotą. Šalies valdžia karaliaus galioje, kuriai gelbsti karaliui atsakanti už savo darbus ministrai. Vidurinius reikalus tvarko dviejų rūmų parlamentas: gyventojų renkamu atstovų butas ir karaliaus visam amžiui skiriamų senatorių departamentas. Apenes ir Alpų kalnai užima dalį valstybės ploto. Kalnai yra vulkanų įtekmei. Vulkanai: Vezuvis, Etna ir Stramboli dar neužgesę. Vidurinėje šalies daly Alpų tarpkalnėse yra užgesusių vulkanų kraterai, pilni vandens ir tuo jie virste jau ežerais. Didžiausios upės: Adige, Arno ir Tiber. Pramonės pirmojo vietą žemdirbystė. Auginama vynuogė, kviečiai, kukuruzai, pupos, avižos, bulvės, cukriniai runkeliai, miežiai, rugiai, alyvos ir medžių vaisiai. Vieną penktadalį žemės užima girios, o likusi dalis del malyrijos bakterijų, netinka apdirbimui. Iš žemės kasama siera, marmuras ir geležis. Eksportuojama neapdirbtas šilkas, medvilnė, kamapės, vynos ir automobiliai. Importuojama vilnos, angliai ir geležiniai išdirbiniai. Transportacijai yra apie 12,000 mylių geležinkelų, kurių ¼ operuoja valstybė.

Svarbiausi miestai: sostinė Roma, Milan, Neapolis, Turin, Palermo, Genoa.

Italijos kolonijos (Afrikoj) sudaro apie 591,230 keturkampių mylių plotą: Eritrea, Somaliland, Tripolis, Cirenai (ir Azijoj) Tiet-sin.

Jugoslavija — karalystė (regento priežiurą) užima apie 95,620 keturkampių mylių plotą, apgyventą seniau buvusių valstybių tautomis: serbų, slavėnų, montenegrų (juodkalniečių), kroatų, baskų, styryų, karnolų, moravų, dalmatų ir kitokių. Valstybės valdžią sudaro dviejų departamentų parlamentas: atstovų rūmai (atstovai renkami po vieną nuo 40,000 gyventojų, kuriems metams) ir senatas (100 senatorių, renkamu devyniems metams). Turi daug klampių pelkių ir augstų kalnų (Dinarų, Alpų ir Balkanų kalnai). Pramonės pirmojo vietą žemdirbystė. Auginama kviečiai, tabakas ir medžių vaisiai, ypač slyvos, kurių daug eksportuojama. Auginama daug raguočių gyvulių, kiaulių, avių ir ožkų. Iš žemės kasama angliai ir geležis. Turi daug girių buko medžių. Eksportuoja medžių vaisius, kukuruzus, kviečius, medžius ir gyvulius. Importuoja auksą, chemikalus, odą, metalą ir mašinas. Transportacijai yra apie 6,000 mylių geležinkelų, daugiausia valstybės operuojamų. Vandenių kelių (Save ir Dunojaus upėmis) yra apie 1,322 mylių.

Svarbiausi miestai: sostinė Belgrand, Zagreb, Sarajevo, Monastir, Uskup ir Niš.

Latvija — respublika, užimanti apie 24,440 keturkampių mylių plotą, tame apie 340 mylių Baltiko jūrų pakraščiu. Žemė didžiojo lygumos. Dirvoms drėgnumo daug teikia daugelis upelių ir upių, kurių didžiausia Dauguva. Yra daug ežerų ir klampynių (pelkių). ¼ visos žemės plotas apaugęs giriomis. Valdžios vyriausiu autoritetu yra žmonių renkamas penkiems metams valstybės prezidentas. Šalies reikalus tvarko vieno departamento legislatura, susidedanti iš 100 atstovų, gyventojų renkamu trims metams. Pramonė svarbiausią vietą užima

žemdirbystė, pienininkystė, bitininkystė ir gyvulių auginimas. Gerai auga miežiai, avižos, linai ir bulvės. Žuvininkystės pramonė plačiai išsivysčius. Išdirbystėje gaminama metaliniai išdirbiniai, chemikalai, audiniai ir apdirbama medis. Eksportuoja daug medžių, linų, pienukų produktų ir žuvų.

Transportacijai yra apie 1,700 mylių geležinkelų.

Svarbiausi miestai: sostinė Riga, Libava ir Mitava.

Liechtenstein — maža valstybėlė prie Rheino upės kramtų, tarp Austrijos valstijos Vorarlberg ir Šveicarijos St. Gallen kantonu, užimanti apie 65 keturkampes mylias. Šalį tvarko valstybės taryba, kurią sudaro 15 šalies gyventojų renkamu atstovų. Valstybę savo protekicijoj turi Šveicarija.

Svarbiausias miestas sostinė Vaduz.

Lietuva — respublika, užimanti apie 22,520 keturkampių mylių plotą (čia neįskaitoma apie 7,300 keturkampių mylių plotas, kurį Lenkija okupavus nuo 1920 m. laikosi), su išėjimu į Baltiko juras. Žemė stovi žemumoje. Yra daug ežerų ir upių, kurių didžiausia upė Nemunas. Yra ir klampynių. Apie 25% visos žemės sudaro girios. Valdžios aparatą iki galui 1926 m. sudarė vieno departamento seimas, įstatymus vykstant valstybės prezidentui ir ministrų kabinetui. Nuo gruodžio 17 d., 1926 metų, seimas paleistas ir iki šiam laikui šalį tvarko valstybės prezidentas, su pagelba ministrų kabineto. Pertaisius valstybės konstituciją, žadama vėl susaukti seimą. Pramonės vienintelė šaka tai žemdirbystė (apie 70% gyventojų verčiasi žemės apdirbimu). Auginama daug rugių, linų, žirnių, miežių, avių, bulvių, pašaro ir tt. Auginama taipgi daug arklų, galvijų, kiaulių ir naminių paukščių, ypatingai žąsų. Išdirbystėj saviems reikams gaminama cukrus, apdirbama odos, spaudžiama sėmenų aliejus, dirbama muilas, degutai, stikliniai ir tuli metaliniai išdirbiniai. Į kitas šalis eksportuoja daug grūdų, gyvulių, kanapių, kiaušinių, sviesto, medžių, linų, sėmenų, žalių odų, vilnų ir naminių paukščių, ypač žąsų. Importuoja tik fabriku didesnius išdirbinius. trąšas ir žemdirbystės mašinas. Transportacijai yra apie 2,000 mylių geležinkelų ir apie 120 mylių vandeninių kelių; upė Nemunas transportacijai tarnauja apie 270 dienų metuose.

Svarbiausi miestai: laikina sostinė Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Mariampolė, Šiauliai (tarptautiški geografiškai Lietuvai priskiria ir Lenkijos okupuotus miestus: istoriška sostinė Vilnius, Gardinas ir Suvalkai).

Lenkija — respublika, užimanti apie 150,000 keturkampių mylių plotą, su siauru kalidorium Vislos upę išeinant į Baltiko juras. Valdžią sudaro dviejų departamentų seimas (valsčių atstovų butas ir senatas). Septyniems metams seimo renkamas valstybės prezidentas turi galią tartis su kitomis valstybėmis, skelbt karą ir varžyt seimo leidžiamus įstatymus. Pramonės šakas sudaro: žemdirbystė, girios, petrolejaus šaltiniai; geležies, vario, švino ir akmeninės druskos kasyklos; auginama rugių, sodų vaisių, bulvių, cukrinių runkelių; apdirbimas linų, importuotos bovelnos ir audyklos. Transportacijai yra apie 8,000 mylių valstybinių geležinkelų ir apie 2,000 vandeninių kelių. Svarbiausi miestai: sostinė Warszawa, Lodz, Lwow, Krakow (buvusi sostinė) ir Poznan.

Luksemburgas — konstitucijinė, autononiška valstybėlė, Belgijos priežiuroje, užimanti apie 998 keturkampių mylių plotą. Jos valdžią sudaro dviejų departamentų legislatura: valsčių atstovų ir valstybės taryba. Pramonė sudaro geležies kasyklos ir žemdirbystė. Auginama kviečius, rugius, avižas ir bulves. Auginama daug gyvulių, ypač arklų.

Svarbiausias miestas — sostinė Luxemburg.

Monako — kunigaikštystė prie Alpų kalnų ir Mediteranos jūrų. Tai mažiausia Europos valstybė, nes užima tik apie 8 keturkampes mylias. Jos valdžią sudaro kunigaikštis, jo ministrai ir valstybės taryba, kuriam gyventojai renka keturiems metams 21 savo atstovą. Visa valstybės pramonė susidaro iš užrubežinių turistų; suvirš 1,000 gyventojų turi užsiėmimą lošimų įstaigose. Čia yra ir pasauly garsusis lošimų punktas vadinamas „Casino“. Valdžios įėjgas sudaro vien mokesčiai už lošimų įstaigas ir privatiškas lošimų budas.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

Iždo Globėjų Raportas

Išrinkus SLA. pastovų Sekretorių Dr. M. J. Viniką, kuris užėmė vietą su 1 diena birželio, 1933 metų, tad buvo reikalinga priimti visą SLA. turtą buvusį globoje laikino SLA. Sekretoriaus, S. E. Vitaičio. Ta proga Iždo Globėjų peržiūrėjo vienų metų laikotarpio SLA. Sekretoriaus knygas ir kadangi buvo SLA. Centro raštinėje ir SLA. Iždininko p. K. P. Gugio knygos, tai buvo abiejų ofisų knygos bendrai peržiūrėtos ir palygintos. Knygų peržiūrėjimas įima laiką nuo paties knygų peržiūrėjimo, tai yra nuo 1 dienos balandžio, 1932 metų, iki 30 dienai balandžio, 1933 metų. Iždininko knygos buvo palygintos su Sekretoriaus knygomis tame laikotarpyje ir surasta, kad abiejų ofisų knygos sutinka. Iždininko išmokėjimų originalės bilos liko neperžiūrėtos, nes visko nebūvo galima iš Chicago atvežti į Centro raštinę. Šis reikalas bus baigtas sekančiame knygų peržiūrėjime. Seka SLA. Iždininko knygu revizijos raportas:

PAJAMOS

1932 m.

Balandžio	\$26,617.53
Gegužės	25,185.64
Birželio	23,875.29
Liepos	28,794.33
Rugpjūčio	22,527.59
Rugsėjo	26,401.92
Spalio	26,586.62
Lapkričio	26,000.56
Gruodžio	22,504.57

Labu

\$228,494.05

Savings bankų pinigai išimti ir sudėti į einamas sąskaitas:

First National Bank of Pittston, Pa.	\$14,803.48
Peoples Union Bank of Pittston, Pa.	5,469.92
Dime Bank of Pittston, Pa.	5,977.26
Savings Bank of New Britain, Conn.	2,612.06

Labu

\$28,862.72

Kovo 31 d., 1932 SLA. Iždininkas turėjo savo globoje Savings

Bankuose	\$46,600.22
Einomose sąskaitose	57,559.25

Labu

\$104,159.47

PAJAMOS

1933 m.

Sausio	\$29,701.04
Vasario	22,432.17
Kovo	29,001.85
Balandžio — deponuota	
balandžio mėnesį	\$18,813.07
Balandžio — deponuota	
gegužės mėnesį	6,929.78

Viso balan. mėn. pajamų

\$25,742.85

Labu

\$106,877.91

Bendrai

\$468,394.15

ISLAIDOS

1932 m.

Balandžio	\$48,158.04
Gegužės	26,151.01
Birželio	58,408.60
Liepos	31,622.20
Rugpjūčio	19,295.11
Rugsėjo	23,207.39
Spalio	21,097.92
Lapkričio	19,186.95
Gruodžio	23,208.15

Labu

\$270,335.37

1933 m.

Sausio	\$22,526.45
Vasario	21,009.54
Kovo	23,329.05
Balandžio išmokėjimai padaryti	
Balandžio mėnesį	\$16,709.85
Balandžio išmokėjimai padaryti	
Gegužės mėnesį	15,370.10

Viso balandžio išmokėjimų

\$32,079.95

Labu

\$108,944.99

Bendrai

\$374,280.36

Bendrai pajamų	\$468,394.15
Bendrai išlaidų	374,280.36

Balansas pas SLA. Iždininką

30 d. balandžio, 1933 m.

\$94,113.79

Šis balansas sudaro šie fondai:

Union National Bank, Mahanoy City, Pa.	\$12,238.29
Shenandoah Trust Company, kuris bankas užsidarė, balansas	5,719.84
Universal State Bank, (užsidaręs bal.)	5,009.77
Del įvairių priežasčių gražinti kuopų narių duoklių čekiai ir nepadengti geras čekiais	2,795.06
P pinigai Iždininko einamose sąskaitose	68,350.83

Viso

\$94,113.79

SLA. Sekretoriaus knygu peržiūrėjimas įima keturių mėnesių laikotarpį, butent: sausio, vasario, kovo ir balandžio. Iždo Globėjų SLA. Sekretoriaus knygu peržiūrėjimo raportas tilpo „Tėvynės“ No. 3 sausio mėn., šių metų. Tas raportas buvo pagamintas už 1932 metus. Šio apyskaitoj bus smulkesnis raportas tik už keturis mėnesius, nes Laikinas S. L. A. Sekr. S. E. Vitaitis baigė savo tarnavimą su pirmą dieną birželio, 1933 metų. Už gegužės mėnesį mes negalim pateikti raporto delei šių priežasčių: sulig dabartinės knygu sistemos visos įplaukos ir išmokėjimai baigiasi met su sekančio mėnesio 10 diena. Tas buvo peržiūrėta, kas buvo galima ir skelbiame SLA. narių žiniui.

PAJAMOS

Apsaugos fonde	\$43,525.89
Apsaugos vaikų fonde	973.43
Pašėlos fonde	23,166.05
Lėšų fonde	11,469.34

\$84,134.71

Ivairios Pajamos

Istoijimo mokestis	\$ 701.79
Tautišku centų	632.11
Našlių ir Našlaičių fonde	2,917.37
Už skelbimus	432.98
Už prenumeratas	56.00
Už spaudos darbus	54.89
Literatura	5.80
Randa už mūsų nuosavybę	1,140.16
Už kaučias	329.00
Smulk. įplaukos	49.00

\$6,819.10

NUOSIMČIAI

Už Paskolas ir Bondsus	\$15,363.46
Savings Accounts	239.73
Checking Accounts	170.91

\$15,774.10

NUMOKĖTOS PASKOLOS

A. Zimont	\$500.00
M. Danielienė	150.00

\$650.00

Viso pajamų

\$106,877.91

ISLAIDOS

Pomirtinių	\$37,104.16
Pašėpų	34,984.75

\$72,088.91

ALGOS

SLA. viršininkų algos	\$4,089.20
Spaustuvės darbininkų	3,028.80
SLA. organo	2,433.29
SLA. viršininkų kelionės išlaidos	2,099.81

\$11,651.10

IVAIROS ISLAIDOS

Smulkių	\$ 356.12
Gražintos duoklės	189.46
Organizatoriams	151.75
Valstijoms Insurance Fees	55.00
Spaudos popiera	299.98
Krasa, ekspresas, telefonas	574.84
Pašaliniai darbai	7.50
Našlių ir Našlaičių	1,165.00
Dr. J. Staneslow	301.70
Bedarbiams paskolos	3,743.74
S. Dariui	100.00
Aktuaro išlaidos	566.00
Legal. patarėjams	71.05
Daktarų išlaidos	53.50
SLA. Iždininkui rašoma mašina	115.00

\$7,750.64

SLA. NAMŲ ISLAIDOS

Taksos	
Waterbury nuosavybės	\$ 879.22
Centro nuosavybės	769.83
Thompsonville (užvilkotos)	3,949.71
Viso taksų	\$5,598.76
Insurance	429.84
Kiti išmokėjimai namų reikaluose	1,275.74

\$7,304.34

MOKSLEIVIŲ PASKOLOS

J. Kavaliauskui	\$200.00
A. Adman	200.00

V. Eudaco	100.00
V. Čepukaite	150.00
W. Brachulis	100.00
A. Aponaitis	200.00
D. Smilgius	200.00

\$1,150.00

INVESTMENTAS

J. C. Baltus paskola

\$4,000.00

Viso išlaidų

\$108,944.99

Pajamų

\$106,877.91

Išlaidų

103,944.99

Liko

\$2,932.92

SLA. TURTAS

Balandžio 30, 1933.

SLA. Namas	\$ 50,000.000
Real Estate	43,000.000
Mortgages (Paskolos)	435,000.00
Ivairūs Bonds	612,760.54
Inventorius (spaustuvė, raštinė ir tt.)	9,503.59
Savings Bankuose	17,958.13
Paskola Moksleiviams	6,650.00
Pask. SLA. bedarbiams-nariams	8,453.68
P pinigai pas administratorių	824.82
P pinigai pas Iždininką	72,314.54

\$1,556,465.30

SLA. Iždo Globėjas

St. Mockus.

PASTABOS PRIE RAPORTO.

Peržiūrėjus SLA. turtą, negaliu nutylėti nepastebėjęs keleto dalykų prie savo raportu. Išanksto turiu pareikšti, kad šios mano pastabos bus gal kai kam nemalonios, bet aš jaučiu savo pareigą tą atlikti, nes tai yra Iždo Globėjo darbas ir pareiga.

1. Sulig SLA. Iždininko p. Gugio knygu ir bankų statementų randasi pinigų \$76,155.66
- Sulig Centro knygu \$72,314.54

Skirtumas \$3,841.12

Reiškia pas Iždininką yra daugiau pinigų, negu Sekretoriaus knygos rodo. Kodėl šis skirtumas yra ir kodėl jis nebuvo išlygintas, tai tiek galiu pasakyti SLA. narių žiniui: šis skirtumas yra nuo seniau ir todėl ne mano galėje, nei buvusio Laikinojo SLA. Sekretoriaus p. S. E. Vitaičio, nei p. M. J. Viniko galėje taisyti knygas be Pild. Tarybos žinios. Šį reikalą Pildomoji Taryba turės išspręsti ir duoti galią suradimui skirtumui ir subalansuoti senuosius netikslumus, kurie mano manymu buvo padaryti dėlto, kad nebuvo prisilaikoma taisyklių vedime knygu. Bet faktas lieka, kad per eilę metų raportas nesutikdavo ir niekas nesirūpino išlyginti tuos skirtumus, bet dabar bus išlyginti.

2. 1930 metų gruodžio mėnesio Centro knygoje nurašyta iš knygu \$24,000.00 buvusios Ažunario-Devenio paskolos. Apie šios paskolos ištraukimą iš SLA. turto raportavo Laikinas Sekr. p. S. E. Vitaitis įvykusiame Pild. Tarybos suvažiavime kovo mėn., šių metų. Peržiūrėjus rekordus, tokio Tarybos tarimo neradome ir negaliu suprasti kokiais išrokiavimais tą padarė buvusis Sekretorė p-lė P. Jurgelutė. Mano manymu, ši paskola davė daug daugiau nuostolių SLA., negu nurašyta ir taipgi turėjo ir iš Iždininko knygu nurašyti kaip nuostolį. Bet tas nebuvo padaryta, nes nebuvo tokio tarimo. Bet šio dalyko Iždo Globėjai Seimui neraportavo, kad be jokio autorizavimo SLA. turtas sumažintas net \$24,000.00.

3. 1931 metų valstijų raportuose gruodžio mėn. atidaryta naujas „Savings account“ Continental Ill. National Bank and Trust Co., Chicago, Ill., sumoje \$456.15. Tokios SLA. sąskaitos niekuomet nebuvo ir dabar nėra ir Iždininkas nieko nežinojo. Kokiais išrokiavimais tas buvo padaryta — sunku suprasti, tik tiek galiu pasakyti, kad nei Sekretorė, nei Iždo Globėjai Seimui neraportavo. Visgi turėjo drąsos tokį dalyką daryti raportuose valstijoms. Kas būtų atsitikę, jeigu būtų pareikalavę nuo p. K. Gugio banko knygelės, kurios jis neturi, tai gali būti aišku kiekvienam.

4. Centro knygos ir buvusios Sekretorės raportai rodė \$39,200.00 daugiau Savings banke pinigų, negu ištikro buvo. Aš žiūrėdamas Centro knygas sausio mėn., 1933 metų, tą radau ir neturint po ranka bankinių knygelėlių, patikėjau ką radau p-lės Jurgelutės vedamose knygoje ir savo raporte paskelbiau kaip „savings account“. Dabar pasirodė kas kita — tokio „account“ nebuvo, jis yra ne „savings account“, bet Anthracite Trust Co. bondsas investavimo sertifikatas. Nesu prantų kokiais išrokiavimais buvo reikalinga nariams akis dūmti, kodėl nesakyti teisybę? Tokiu būdu mūsų pinigų suma bankuose sumažėja \$39,200.00. Aš skaitau šį reikalą prasižengimu prieš teisybę.

Šios pastabos, kaip sakiau, gal bus kai kam nemalonios, bet netikslumus turi žinoti visi nariai, nes juos reikia neatidėliojant atitaisyti ir subalansuoti mūsų knygas. Ateityje tokių špūsų nebus, nes ačiū nariams, jie pagelbėjo išrinkti SLA. tvarkos vedėjų lavintą ir knygvedystę gerai žinantį p. M. J. Viniką. Aš radau daug idėjų jo darbe ir mūsų knygas, kuomet jis dirbo prie p. S. E. Vitaičio kaip pagelbininkas. Jis daug netikslumų išlygino ir klaidų ištaisė. Bet čia skelbiu tik tuos dalykus, kurių nebuvo galima nutylėti.

S. Mockus,

SLA. Iždo Globėjas.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

PIKNIKAI

SLA. PIRMO APSKRIČIO išvažiavimas įvyks liepos 16 dieną, Lakewood Parke, Lakewood, Pa. Išvažiavimo vieta yra labai graži, prie gražaus ežero, kur galima smagiai laiką praleisti. Kviečiami visi šios apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai ir minimą išvažiavimą skaitlingai atsilankyti. Visi busite patenkinti. Bukite patys, pakvieskite ir savo pažįstamus bei draugus atvykti.

SLA. SEPTINTO APSKRIČIO piknikas įvyks liepos 16 d., Sans Souci Parke. Visi SLA. 7-to apskričio SLA. nariai ir bendrai lietuviai kviečiami į šį parengimą skaitlingai atsilankyti. Minimas parkas yra gražiausia vieta šioje apylinkėje ir paranki visiems pravažiuoti. Bus proga pasižinti ir pasimaudyti. Bus prakalbos, kurias pasakys SLA. legalis patarėjas, adv. J. S. Lopatto ir buvęs SLA. prez., p. F. Živatas. Bus ir dainininkų, kurie padainuos lietuviškų dainų.

SLA. 4-to APSKRIČIO metinis išvažiavimas įvyks sekmadienį, liepos 30 d., 1933 m., Charter Oak Parke, Hartford, Connecticut. Pradžią 10-tą valandą ryte. Visi malonėkite atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

SOUTHOLD, L. I., N. Y., SLA. 26-i k. piknikas įvyks liepos 16 d., Martyno Šipuliusko uky, palei gražią girią, prie County Golf pievų. Kuopa kviečia visus vietinius ir apylinkės lietuvius į šį parengimą atsilankyti. Pikniko pradžią 10 val. ryte. Bus muzikantai, kurie gros visokių šokių. Norintieji galės pasižinti ir golfą palaisti. Bus gardžių valgių ir skanių gėrimų.

DU BOIS, PA., SLA. 153 k. didelis piknikas įvyks liepos 16 d., Wolf Springs Giraitėje. Busai vežs iš sekančių vietų: 818 W. Washington Ave. ir 307 South Ave. 10:30 val. ryte. Visi nariai ir narės nepavėluokite nė minutės. Visi taipgi kviečiami dalyvauti.

McNAUGHTAN, WIS., SLA. 341 k. piknikas įvyks 16 d. liepos, Petro Šimkaus dvarely, ant Wisconsin upės kranto. Pradžią 10 val. ryte. Bus skanių gėrimų ir gardžių užkandžių. Gera muzika. Taipgi bus kalbėtojas, kuris kalbės apie SLA. ir ukininukų reikalus. Įžanga visiems veltui. Bukite patys, pakvieskite ir kitus atsilankyti.

ANSONIA, CONN., SLA. 66 ir 142 k. (iš New Haven) bendras piknikas įvyks liepos 23 d., Schutzen Parke, Ansonia, Conn. Bus žaismų, prakalbų ir įvairių pamarginimų. Visi šių kolonijų ir apylinkės lietuviai kviečiami šiam piknikui dalyvauti. Visi turėsime smagaus laiko.

STAMFORD, CONN., SLA. 168 kuopos didelis piknikas įvyks liepos 23 d. Sirdingai kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti šioj gražioj vietoj. Atvažiuavę į Stamfordą, važiuokite tiesiog į Hope St., iki Springdale. Pikniko vieta nuo kelio matyti.

NEW KENSINGTON, PA., SLA. 192 k. antras didelis piknikas įvyks liepos 30 d., Vydro Parke, Creiton Hallow, Pa. Yra didelė salė šokiams. Muzikantai grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Pradžią popiet. Norintieji į šį pikniką važiuoti trokai nuvežs už dyką. Pirmi trokai išeis 12:30 ir 2 val. popiet nuo Ukrainų svetainės ir gatvėkarių stoties. Dalyvaukite visi.

VABZDŽIAI VASARĄ DARO DAUG BLEDIŲ.

Naikink juos su pagalba knygelės „Patarimų“, kurioje telpa kaip naikinti blates, muses, banbaderiai, uodai, skruzdės, bandavėskės, blusos, utėlės, pelės, žiurkės ir kitas brudas iš namų. Pasiųsk 25c. pinigais ir 4 stempas po centą, o gausi naudingą knygelę ir penkis labai gerus receptus-formulas. Vienos iš jų yra kaip išvalyti kambarius rąkų nesusuodinus. Rašykite sekamai:

PAGELBA PUB. CO.,

108 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-ro APSKRIČIO PIKNIKO REIKALAI.

Apskričio metinis piknikas įvyks liepos 30 d., Vose's Pavillion, Maynard, Mass. Dauge ly kuopų matosi didelis prisirengimas į jį važiuoti.

Iki šiol gavome sužinoti, kad sparčiai organizuojami spčiai busai iš Chelsea, Montello, Worcesterio ir So. Bostono. Neabejojame ir kitos kuopos neatsiliks ir siųs busus, nes tai patogiausias publikos nuvežimas į didžiausią sezono pikniką.

Bendrai žiūrint į prisirengimą matosi, kad šiais metais bus 5,000 minia!

Visos kuopos, malonėkite man pranešti kurios siųsite busus, kad galėčiau tinkamai pagarsinti. Taipgi visos kuopos pasirupinkite gautus skelbimus tinkamai iškleisti savo apylinkėse lietuvių tarpe.

K. J. Paulauskas, SLA. 2-ro apskr. sekr.

SLA. 7-to APSKRIČIO PASKUTINIS PAKVIETIMAS.

Gerbiami SLA. nariai ir visi lietuviai! Kaip jums jau žinoma SLA. 7-tas apskričio metinis išvažiavimas įvyks liepos 16 d., Sans Souci Parke. Į šį parką suvažiuos iš viso Wyoming Klonio lietuviai, su kuriais nesimatėte kiek metų atgal, tai dabar bus proga vėl pasimatyti ir pasidalinti mintimis apie bėgančius reikalus. Be to, bus prakalbos, kurias pasakys SLA. legalis patarėjas adv. J. S. Lopatto ir buvęs S. L. A. prezidentas F. Živatas. Taipgi bus ir kitokių pamarginimų. Praeitų metų išvažiavime buvo didelis lietus su audra, tai daug lietuvių sulaukė nuo išvažiavimo, o kurie buvo parke — tuos sulijo. Bet šių metų išvažiavime tas jau nebeįvyks, nes šimtmetinis kalendaris rodo, kad liepos 16 dieną bus graži diena. Taigi visi lietuviai dalyvaukite be baimės išvažiavime. St. Žukauskas, SLA. 7-to apskr. sekr.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš SLA. 42 Kuopos Steigiamojo Susirinkimo.

Liepos 5 d. šv. Jurgio draugijos salėj įvyko nuo SLA. 60 kuopos atsiskyrusių narių steigiamasis susirinkimas. Suorganizuota nauja SLA. 42 kuopa.

Susirinkimą atidarė p. P. Medelinskas. Šio susirinkimo pirmininku išrinktas P. Medelinskas, nutarimų raštininku p. K. Arcikauskas. Perskaityti ir priimti buvusio pasitarimo susirinkimo nutarimai. Perskaityti iš SLA. Centro laiškai. Išrinkta kuopos valdyba iš sekančių asmenų: pirm. P. Medelinskas, vice-pirm. J. Jezavickas, finansų raštininkas K. Arcikauskas, nutarimų raštininkas J. Vaitkevičius, išdinininkas P. Kluonius, organizatorius D. Greičaitis, izdo globėjai D. Turskas ir K. Andriušis, ligonių lankytojai M. Bernotienė ir J. Gerulis, maršalka M. Kučinskas, korespondentas P. Greičaitis.

Šiame susirinkime buvo priimamos narių mėnesinės mokėstys. Kuopa veikia reguliariškai. Nutarta laikyti susirinkimus pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 1:30 valandą popietį, šv. Jurgio draugijos salėj.

Pas narius geras upas. Tikimasi, kad atsiskyrimas išeis ant naudos abiem kuopoms. Noriu tarti keletą žodžių

abiejų kuopų nariams: neklaidykim vieni kitų ne vietiniam veikime, ne spaudoj. Dirbkim dėl savo kuopų ir bendrai SLA. labo. Varde S. L. A. 42 kuopos, SLA. 60 kuopai linkiu geriausių pasekmių. P. Greičaitis, SLA. 42 kp. koresp.

ANSONIA, CONN.

SLA. Dviejų Kuopų Piknikas. Bus 66 kuopa ir New Haven'o 142 kp. rengia bendrą didelį pikniką, kuris įvyks liepos 23 d., Schutzen Park, Ansonia, Conn. Minėtos kuopos padarė sutartį ir pasidalino darbais ir dabar smarkiai rengiasi, kad šis piknikas būtų įdomiausias. Bus žaislų ir visokių pamarginimų. Prie to, p. V. Alksnis, iš New Haven, Conn. pasižadėjo pasakyti prakalbą.

New haveniečiai pareiškė, kad jie čia atvažiuos pasisamkinti didelių busus. Reikia pasitebėti, kad tokios rūšies piknikas dar pirmas šioje lietuvių kolonijoje.

Taigi širdingai kviečiame vietas ir apylinkės lietuvių nepraleisti progos ir dalyvauti šiame piknike, kur galėsite praleist linksmą laiką tyrame ore. Taipgi bus gera proga visiems sueiti į pažintį ir įsigyti naujus draugus. Rengėjai.

DU BOIS, PA.

SLA. 153 Kp. Piknikas. SLA. 153 kuopa rengia didelį pikniką. Parengimas įvyks liepos 16 dieną, Wolf Springs Giraitėje. Bus tai smagus šios kuopos pasižmonėjimas. Turėsi me gardžių užkandžių ir skanių gėrimų. Visi SLA. 153 kuopos nariai kviečiami šiame mūsų parengime dalyvauti. Visi turėsime smagaus laiko. Žmonės į pikniką bus vežami iš sekančių vietų: 818 W. Washington Ave. ir 307 South Ave., 10:30 valandą ryte. Visi nariai prašomi nepavėluoti į tą vietą pributi.

Visus narius užprašo pikniko rengimo Komisija.

SOUTHOLD, L. I. N. Y.

SLA. 261 Kp. Piknikas. SLA. 261 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks liepos 16 dieną, Martyno J. Šipuliausko uky. Tai labai graži vieta, kurį randasi palei giria, netoli County Club golfo pievų. Kurie atsilankiusių norės, galės ir golfą palašyti. Prie to, turėsime skanių užkandžių, gėrimų. Bus muzika, kuri griežs visokius šokius. Visi galėsime smagiai pasisotinti ir pasilinksinti. Pikniko pradžią 10 val. ryte. Kviečiame visus SLA. 261 kuopos narius ir visus šios apylinkės lietuvių ir mūsų pikniką atsilankyti. Visi turėsime smagaus laiko.

M. J. Šipuliauskas, SLA. 261 kp. sekr.

MCNAUGHTAN, WIS.

SLA. 341 Kp. Piknikas. SLA. 341 kp. rengia šaunų pikniką, kuris įvyks liepos 16 d., Petro Šimkaus dvarely, labai puikioje vietoje, ant Wisconsin upės kranto. Labai geras į pikniko vietą privažiavimas.

Gerb. lietuviai, šis piknikas yra rengiamas ne tuo tikslu, kad dalyvius išnaudoti, bet dėl to, kad, šiais sunkiosios depresijos laikais, atsilankiusius palinksinti. Bus skanių gėrimų ir gardžių valgių. O apie muziką nėra nė kalbos; ji bus geras ir gros visokių šokių. O kas įdomiausia, tai kad įžanga bus visiems veltui. Visa ko reikia, tai tik atvykti ir suktilis lietuviškus suktinius. Tokiu būdu mes norime duoti gerą pavyzdį, kad SLA. nariai nepaiso sunkių laikų. Pagaliau paisyti ne. eikia, nes mūsų or-

ganizacija visuomet yra pasirengusi savo nariams pagelbėti ir reikiamos pagalbos ranką ištiesti. Štai, kad ir duoklių apmokėjimas. Kuomet nariai, del sunkių laikų, tų duoklių neturi iš ko užsimokėti — S. L. A. Centras jiems teikia pasikolas. Patekus kokion nelaimėn — vėl pašelpo ranka mums ištiesiama.

Gerbiamieji lietuviai! Atsilankykite į mūsų parengimą. Pamatę mūsų gražius elgėsius — gal ir jūs panorėsite į mūsų brangią organizaciją prisirašyti. O prisirašyti prie tokios organizacijos verta kiekvienam geram lietuviui, nes čia paduodama vienas kitam pagalbos ranka. Gerbiami lietuviai, pasinaudokit šia proga. Bus gerų kalbėtojų ir fermerių organizatorių, kurie daug įdomių dalykų papasakos. Supieš, koks sunkenybės šiandien lietuvių fermerių gyvenimą. Visi bukite SLA. 341 kp. piknike liepos 16 dieną. Pradžią 10 val. ryte. Visus užtikriname, kad turėsite smagius laikus.

Pasarga: jei tą dieną lytų — piknikas įvyks liepos 23 d. toje pat vietoje.

Rengimo Komisija.

NEKROLOGIJA

NANTY GLO, PA.

A. a. Juozas Tamulionis, SLA. 281 Kp. Narys.

Velionis Juozas Tamulionis (Thompson) su šiuo pasauliu atsiskyrė birželio 23 d. Velionis numirė staigiai, kaip valstijos koroneris pripažino — širdies liga.

A. a. Juozas Tamulionis buvo pavienis ir šiuo laiku be darbais. Jis per kokį laiką vis sarguliuojo. Buvo dar jaunas, nes turėjo tik 36 metus amžiaus. Buvo laisvas, bažnyčios nelankė, bet sulig motinos morno — palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

Velionis neprigulėjo prie jokių kitų draugijų, išskyrus SLA. 281 kuopą. Todel vietinė kuopa suteikė patarnavimą laidotuvių. Į kapus velionį palaždėjo gerokas būrelis jo draugų, pažįstamų ir SLA. narių. Buvo apie 25 automobiliai.

A. a. Juozas Tamulionis dideliame nuliudime paliko seną motiną ir seserį Oną Bobikienę. Elzbieta Tamulionienė, velionio motina, širdingai dėkuoja visiems SLA. 281 kuopos nariams už patarnavimą laidotuvių.

Ilsėkis, drauge, šaltoje žemėje. Lai tau ta šaltoji žemelė buna lengva. Lai saulės spinduliai šildo tavo kapą. Lai tau čilba paukšteliai tuose medžiuose, po kuriais tu ilsies. Lai kiti bėgant ir mes visi pasitave pribusime.

A. Lukoševičius, Jr.

Atydai

Lietuvi, lietuve, jeigu nori žinoti ką reiškia Etinės Kultūros Draugija Lietuvoje ir jos apie 20 skryžių, tai užsiprenumeruok savaitinį laikraštį „Laisvamanis“ — Duonelaičio gatvė Nr. 3 a, Kaunas, Lietuva. — Tik \$1.80 metams. Šiandien niekas neginčija, kad Amerikos lietuviai prisidėjo nemažai prie įkūrimo nepriklausomos valstybės Lietuvos. Ir galutinai Lietuvos piliečius išvaduos iš dvasios vergijos, tik amerikietis lietuvis, vykdamas gyvenimą: kas dora, gražu ir gera.

Tad švieskimės ir kitiems prigelbėkime šviesti. Kviečiu užsiprenumeruoti „Laisvamanis“ — tik \$1.80 metams.

Dr. A. L. Graičunas, 3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

S. L. A. REIKALU NUOTRUPOS

Lankymė

Mūsų korespondentai, aprašdami kuopų parengimus, paibaigoje, labai dažnai, prideda: „I parengimą žmonių atsilankė gana daug. Apgailėtina tik, kad kuopos narių mažai atvyko...“ Buna dar ir šitokių pasakymų: „Net ir ne visa kuopos valdyba į parengimą atsilankė...“

Išvadų čia daug nereikia. Visi matome narių ir net valdybos narių apsilėidimą. Kuopa rengė savo pramogą. Rengė, aiškus dalykus, su ta mintimi, kad ta pramoga, pirmoje eilėje, pasinaudotų ne kas kitas, bet kuopos nariai. Bet štai tau: pašalinių žmonių atėjo daug, o patys nariai patinęgi atvykti. Net ir valdybos ne visi nariai atsilankė...

Apgailėtinas narių apsilėidimas!

Žinoma, niekas nereikalauja, kad visi nariai bent į kokį parengimą subėgtų. Juk gal tą dieną ne visi nariai buvo liuosi. Gal kai kurie svarbius savo privačius reikalus tuo laiku atlikinėjo. Bet vis tik tie nariai, kurie dažniausia manie sėdėjo ar su kaimynu susiję pypkes rukė — į kuopos parengimą nuvykti galėjo. Kas, kas, bet kuopos valdyba tai jau tik išsiteisinti negali. Broliai ir seserys, jei mes patys į savo parengimus neisime ar nevaižiuosime, tai kaip mes galime norėti, kad pašaliniai juos lankytų?

Šitokio apsilėidimo reikėtų vengti. Su savo organizacija ir jos veiksmams reikia visuomet kooperuoti. Tik taip dirbant bus pasekmių ir mūsų organizacija galės laimingai ir sekmingai gyvuoti. O reikalui atsitikus — ta pati organizacija savo nariams geresnę paramą galės suteikti.

Draugingumas yra vienas praktiniausių dalykų mūsų gyvenime. Tikras draugas — neįkainuojamai brangus daiktas. Turėti bent vieną širdingą ir ištikimą draugą — reiškia dalį pasisekimo mūsų gyvenime. O jei draugingumas pilnoje to žodžio prasmėje pasaulį gyvuoti — mes daug laimėsime butume. Draugingos šalys niekad nekariautų. Draugingi organizacijos nariai nekeltų bereikalingų suirucių. Draugingos šeimynos geriausiaose santykiuose sugyventų. Tuomet nereiktų atskiroms tautoms šnairuoti į kitas tautas; nebūtų barnių tarpe vienos ar kitos draugijos narių; niekuomet nesusipyktų kaimynystėje gyvenę žmonės. Mes gražiai ir sutartinai sugyventume su kiekvienu žmogumi.

Draugiškumo ryšiai labai dažnai užsiveria tokiose organizacijose kaip Susivienijimas. Štai tūlam pasitaikė išvykti į kitą miestą gyventi. Jis ten netik draugų, bet ir pažįstamų neturi. Persikėlęs į ten esamą kuopą — pirmiausia surado savo gerbioms organizacijos narių, vėliau tarp tų narių pasidarė pažintis. Dar vėliau — draugus. Bet ar visuomet draugingai su jais sugyvena? Lai kiti bėgant, iš draugų pasidaro nedraugai. O dažniausia tai įvyksta dėl politikos...

E, bet aš metų visas politikas į šalį dėl vieno gero draugo! Vieno žmogaus širdingas link mane atsinešimas man brangesnis už visas politiškas partijas! Bukime draugiškais. Įvertinkime savo draugo pastangas! Tuomet ir gyventi mums bus

geriau. Tuomet ir mūsų organizacijos pamatiniai tikslai bus tikslesni!

[*]

Pagelba

Susivienijimas savo nariams teikia ligoje pašelpą, arba pagelbą. Susirgęs narys gauna iš Susivienijimo nustatytą pinigų sumą. Tuo pagelbsti žmogui, kuomet jis yra sunkioje padėty. SLA. narys tokioje valandoje jaučiasi, kad organizacija jam ištiesė draugingumo ranką. Taip. Jis gavo iš savo organizacijos pinigų, už kuriuos visko gali įsigyti.

Tokiu būdu organizacija gelbsti savo nariui. Bet narys nariui gali dar geriau pagelbėti. Ir pagelbėti galima ne vien pinigais. Pinigas, tai šaltas dalykas. Tai metalo šmotelis, kuris neturi nė širdies, nė jausmų. Pinigas ne visus ir laimingais padaro. Prie pinigų žmogui reikalinga žmoniškąjį paramą. Kartais vienas malonus žodis tūlam reiškia daugiau, negu šimtą šaltų dolerių.

Matydami savo organizacijos narį liudėsio valandoje — pagelbėkime jam. Suraskime jį žodžiu, kurio jis gal kaip tik laukia. Tavo ar mano vienintėlis žodis, kartais, tūlam gali išgelbėti gyvybę, sutaupti didelę sumą pinigų, atvesti jį ant laimės kelio.

Žmogui pagelba reikalinga visokia.

Nesigailėkime tad savo artimam organizacijos nariui pagelbos ranką ištiesti. Paguoskime jį tuomet, kada jis tokios paguodos reikalingas.

[*]

Jaunimas

Jaunimo organizavimu SLA. jau senokai rūpinasi. Pats organizavimas, tačiau, netaip sklandžiai eina. Priežasčių tam gali būti nemaža. Šiais laikais svarbiausia priežastis, tai bedarbė. Tačiau yra ir kitokių. Viena jų, tai pačių tėvų jaunūolių į SLA. neraišymas. Yra tokių tėvų, SLA. narių, kurie noriai savo jaunūolius prie savos organizacijos prirašė ir juos čia palaiko. Bet yra dar daugiau tokių tėvų ir motinų, kurie ir kurios, prigulėdami į geriausią lietuvių organizaciją, savo sunams ir dukterims tos laimės, kaž kodėl, pavydi ir jų į Susivienijimą neįrišo.

Mano supratimu jaunimo į SLA. organizavimas turi prasi-dėti namie. Koznas tėvas ir motina, kurie yra SLA. nariais, turi savo jaunūolius prie SLA. prirašyti. O jei taip būtų — jau dabar mums nereiktų aimanuoti, kad mes neturime jaunų jėgų, kad ateity neturėsime kam Susivienijimą palaikyti ir tt. Mes dabar turėtume bent du syk tiek jaunūolių, kiek suaugusių narių turime.

Tėvai, kuriems rupi jų vaikų ir SLA. ateitis — turite apie šį reikalą rimtai pagalvoti. Turite savo jaunūolius prie pirmiausių progos į SLA. įrašyti.

[*]

Mokyklės

Du-trys metai atgal mūsų organizacijoj buvo nemaža lietuvių kalbos mokyklėlių. Jose lietuvių jaunimas buvo lavinama lietuvių kalbos ir lietuvių bės. Del kaž kokių aplinkybių tos mokyklėlės pradėjo krikiti. Dabar jų skaičius mūsų organizacijoj, palyginamai, mažas.

O tos mokyklės, tai begaliniai svarbus dalykas! Mes visi norime, kad netik mūsų su-lynių ir dukterys, bet ir visi jaunūoliai lietuviškai mokėtų li gerais lietuvių išaugti. Bet ne visi mokame juos tos kalbos išmokyti ir lietuviškai dvasią jaunūoliams įkvėpti. Tos

pareigos puola mokyklėlėms. Todel ir reiktų pasistengti, kad sekančią žiemą tokių mokyklėlių kodaugiau mūsų kuopose būtų. O apie jų įsteigimą dabar patogiausias laikas kalbėti ir planuoti. Dabar suplanavus — rudenį jas reikia atidaryti ir visomis galėmis palaikyti.

Ivairenybės

Fotografija — Mokslo Talkininkas.

Fotografija pokariniais laikais yra padariusi labai didelę pažangą ir yra vis plačiau pri-taikoma netik meno, bet ir mokslo reikalams. Taip, Britų Muzėjuje, Londone, neseniai buvo padaryti bandymai su fotografijos pagelba išskaityti nublukusius senoviskų raštų tekstus.

Pirmieji bandymai buvo padaryti su papiruso raštais. (Papirus yra Egipto ir kitų šiltų kraštų augalas, ant kurio lapų buvo rašomi įvairūs senovės dokumentai). Padarius atitinkamas fotografines nuotraukas, visai nublukę senovės graikų raštai pasidarė pilnai įskaitomi.

Vėliau panašūs bandymai buvo padaryti su senovės egiptiečių raštais, rašytais ant odos. Šie raštai, rasti, darant kasinėjimus Egipto didikų kapuose, buvo virtę kaž kokia tamsia mase, ant kurios matėsi raidės, bet jos nebuvo įskaitomos. Padarius fotografijas nuotraukas ant infra — raudonų plokštelių, raidės taip puikiai išsiryškino, kad galima buvo lengvai perskaityti visą tekstą. Pasirodė, kad tie raštai, rašyti ant dvylikos odos gabalų, paėina iš 11-jo šimtmečio prieš Kristaus gimimą, t. y. rašyti prieš 3000 metų.

[*]

Laikraštis Amžinųjų Ledų Srity.

Tolimiosios šiaurės gyventojus — eskimus taip pat pamaužu pradeda pasiekti civilizaciją. Jie dabar turi net savo laikraščius. Antai, tolimoje Kanados šiaurėje, speigiračio srity, eskimams leidžiamas laikraštis gražiu pavadinimu „Atuagadlunit“ (tik nenusilaikykite skaitydami liežuviu).

Laikraštis išeina kartą per mėnesį 3,000 egzempliorių skaičiuje ir išvežiojamas šunimis pakinkytomis rogutėmis po plačius sniego ir ledų tyr-raukus.

[*]

Kuopos Susirinkimas Hudson, Mass. SLA. 58 kuopos susirinkimas įvyks 16 d. liepos, 2 val. po pietų, Adomo Janulio namc, 26 Walnut St. Visi draugai ir draugės prašomi atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesis. Taip gi turime daug ir kitų reikalų aptarimui, ypatingai antro apskričio pikniko reikalą. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 58 kuopos. S. J. Satas — sekr.

Nuga-Tone

tukstančiams vyrų ir moterų yra šaltinis gražiantis sveikatą ir links mumą — tikras gyvenimas su pagelba šio TIKRO TONIKO. Kuomet vyrai ir moters pasiekia viduramžį, visi organai pradeda darytis silpnėsi. Jiems reikalingas yra tonikas. Štai kodėl NUGA-TONE „pastatė daugelį jų ant kojų“. Bile vaistinyčia parduos jums trisdešimt dienų treatmentą. Vartokite jį dvidešimt dienų pagal paduotas direktyvas ir jeigu busite neužganėdintas, jus, pinigai bus jums sugrąžinti — be jokių jums ekspensų.

SKAITYKITE KNYGĄ AMERIKA

— Arba —

Rinkiny su įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliausiems lietuviams.

„TEVYNĖS“ ADMINISTR., 307 West 30th Street, NEW YORK, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJO ADRESAI

Pildomoji Taryba:

S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.

A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.

M. J. Vinikas, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

K. P. Gugis, Izdinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.

J. Januškevičius, Jr., Iz. GL., 219 S. Highland St., W. Hartford, Conn.

S. Mockus, Iz. GL., 327 E Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

J. J. Bachunas, Sodus, Mich.

X. Strumskis, 115 So. 1-st Street, Brooklyn, N. Y.

M. A. Raginskas, 291 Phillips Ave. (Lynwood), Wilkes Barre, Pa.

Istatų Komisija:

P. W. Birštonas, Oak Street, Shennandoah, Pa.

F. J. Bagocius, 115 So. 1-st Street, So. Boston, Mass.

J. B. Borden, 105 West Monroe St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

Dr. M. J. Vinikas, 3705 — 68-th St., Woodside, L. I., N. Y.

Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.

Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas, 2409 Madison St., Chicago, Ill.

Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

A. A. Ols, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.

J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 9511 Herick Ave., Forest Hills, N. Y.

E. Grigutė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

E. Mikuziutė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.

J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.

J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATūros SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

T e k l ě

Parašė P. Bajoras.

Štai, kaip iš žalumynuose paskendusio, aplink apvagoto kaimo sveturiavo, ten gyvenimo, už gyvenimą kovojo ir numirė kilnios arionių giminės duklė, Teklė Kaizienė.

I Ameriką ji atvyko pas savo vyrą, Romą. Tuomet ji buvo graži, stipri ir smarki. Čia ji atvažiavo jau po to, kai Romas tris metus šioje šalyje išgyveno. Išties, Amerikos ji gal nebuvo mačius ir tėvynei savo jėgas sudėjus bei keturis piliečius išauklėjus, jei Romas savo pirmojo nusistatymo nebuvo pakeitęs.

Romas Kaizis Amerikon vyko ne nuolatiniam apsigyvenimui. Ne. Jis manė čia tik laikinai pagyventi, pauzdarbiauti, užsidirbęs pinigų — juos Lietuvon parsivežti ir ten geriau įsikurti. Todėl net du metus Amerikoje išgyvenęs, jis vis dar apie atgal sugrįžimą kalbėjo. Čia jam tai oras negeras, tai valgiai netinka, tai žmonės peršalti, tai darbdaviai per daug skriaudžia, tai persunkiai reikia dirbti... Visokių priekabių jis ieškojo ir jas surado. O vis tik dėl to sugrįžimo į Lietuvą. Bet padirbėjęs du metus „viršutinės“ — jis išvyko į Pensylvaniją valstijos angliakasyklas. Ten susirado daugiau lietuvių, „lietuviško“ maisto, apsiprato ir apsigyveno. Apie grįžimą Lietuvon jis jau nekalbėjo. Tiesa, ten ir grįžti jam nebuvo ko, nes tik praskoliną žemės darželį ir neturtingai gyvenančią savo šeimą paliko... Pagyvenęs angliakasyklų srityje metą laiko, Romas nutarė ir savo šeimą — pačią su keturiais kudikiiais — susisieškoti.

Tai ir padarė. Ir tokiu būdu Teklė Kaizienė šiam krašte atsidūrė. Kam ir kaip šioje „aukso šaly“ sekėsi ir nesėkė — visai nusakoma. Vieni, esą, turtus susikrovė, kiti vidutiniai gyveno, bet Kaizienė, kaip žmonės sako, turbūt pats dievulis pamylojo ir iš Lietuvos ją išlydėdamas, jai į maišelį žalia medžio vargų kryželį įdėjo... Amerikon ji važiavo su visa šeima. Nastė, vyriausia duktė, buvo dešimt metų; Kaziukas — aštuoni, Petrutė — šešti, o jauniausias sunelis, Jonas, vos ketvirtus tebaigė. Nemaža tad vargo jai jau kelionėje teko pamatyti ir pergyventi. Bėgimas per rubežių, šiurkštus patarnautojų elgesis Vokietijoje, plaukimas jūra, sirgimas jos ir kudikių laive, jūros supimas ir baimė numirti — jau nekalbant apie kitus nesmagumus — ilgai Teklei iš minčių neišėjo. Ji dažnai apie tai kalbėdavo: „Ameriko, tai dar netaip bloga. Bet kol ją pasieki — lai bus pačiam dievuliui ant garbės!“

Atvykus pas Romą, ji aukso kalnų nerado, nors jį tikėjosi. Vyras, kaip vyras — ją širdingai priėmė ir kaip kokią Lietuvos dvarininkę apgėrė. Tokių rubų ir tiek visokių daiktų, kuriuos vyras jai pirmą dieną Amerikoje supirko, netik Teklė, bet ir jos visa giminė niekad neturėjo ir net nematė. Šilkinė šleibė, mėlyna eilutė, skrybėlė su slaus plauksnomis, čėverykai augštomis kurkėmis ir kiti kad ir maži dalykėliai Teklei širdį net iki gorurio išskodino. O tik vienos šleibės, skrybėlės ir čėverykų nupirkimui, kaip vėliau prisipažino, Romas arti penkių dešimtų dolerių išleido! Teklė, ant pirštų visa tai suskaičiavus, nusprendė ir pirmame laiške savo draugei į Lietuvą parašė, jog visame jos gimtiniame kaime tiek pinigų nėra, kiek Romas jos aprėdymui praleido...

Žinoma, Romas taip darė, kad parodžius savo pačią širdingumą. Juk pati, vis tik pati, ypač keturis metus jos nemačius... Todėl pirmutinė Amerikoje diena Teklei buvo smagiausia valandėlė jos visame gyvenime. Smagesnė net ir už vestuvių dieną.

Sekamą betgi dieną Teklė, kaip ir jos vyras, pasiraityto rankoves ir pradėjo dirbti, kad padarius pragyvenimą, kad ką nors juodai dienai susidėjus ir kad šeimyną žmoniškai išauklėjus.

Kad vyrui uždarbiauti padėjus, Teklė laikė inamius. Darbo daug. Jų

pačių iš šešių susidedanti šeima ir penki inamiai reikėjo pavalgydyti, patalines jiems prirengti, išprausti, apskalbi, prižiūrėti, kudukius į mokyklą išleisti ir, dažnai — lytingose dienose — net prie mokyklos nueiti pasitikti ir namo parsivesti.

Tačiau Teklė to nebuvo. Sunkiam darbui ji sutverta ir, budama sveika, prie to sunkaus darbo iš mažens pripratusi. Lietuvoje ji netokių darbų dirbo: šieną grėbė, rugius ėmė, duoną mynkė, o kol nevedusi buvo — tėveliui kulti ir arti gelbėjo... Todėl ir čia ji darbu nesiskundė: su daina kėlė, su plačia šypsena ant lūpų gulė. Kartais Romas ją net pabardavo:

— Atsikvėptum bent valandėlę, pailsėtum bent kiek!

— Atsikvėpsiu, kai numirsiu! — nusikvatodavo Teklė.

* * *

Taip buvo tuomet, kai Kaizienė gyveno Pensylvanijoje valstijoje, kur jos vyras angliakasyklose dirbo.

Bet tulą dieną... Tą dieną Teklė visuomet prisiminė... O tos dienos popietę pas ją atbėgo uždususi kaimynė ir pasakė:

— Nelaimė kasyklose!...

— Kas? Kaip?...

— Užgriuvo!...

— O mano Romas?!... — išplėtus akis sušuko Teklė.

— Nežinau... Mamiškis ir ten...

Teklė, lyg proto netekus, vienmarškinė ir vienplaukė bėgo į kasyklas... Keliai buvo pilni vyrų, moterų, vaikų. Jie, kaip kas išmanydamas, bėgo, važiavo prie užgriuvusių angliakasyklų. Net nė besileidžiančios saulutės niekas nepastebėjo, mors ji taip gražiai tą dieną paskutiniu sykiu į pasaulį žvalgėsi. Tokia raudona buvo...

Prie kasyklų didelis sujudimas. daugelis moterų, kurių vyrai ten dirbo; dar daugiau kudikių, kurių tėvai jiems duoną tame pažemyje pėnė. Jie verkė, plaukus nuo galvų rovisi — isteringai daužėsi...

Nelaimė didelė. Daug užmuštų, dar daugiau sužeistų. Daug nelaimingų moterų ir kudikių liko. Jų duondavius gilus požemis palaidėjo...

Teklė nelaimingųjų tarpe...

Jos Romas iš kasyklos išimtas net trečią dieną. Jis buvo negyvas ir vos tegalimas pažinti: kijos ir rankos sulaužytos, veidas lužėliais sumaigytas...

Teklė verkė ir sielvartavo. Ant galvos rankas susidėjus dejavo. Bet iš numirusių dar niekas neatsikėlė...

Apverkus ir palaidojus Romą, Teklė nutarė „tas prakeiktas angliakasyklas, tas gyvų žmonių kapines“ aplėisti ir niekad-niekad ten daugiau nepasirodyti. Todėl ji išsipardavė savo rakandėlius ir į New Yorką su visa šeima gyventi atvyko.

Čia ji apsigyveno veik pačiame miesto gale, paupy, kuri tai dalis „Down Town“*) sekcija vadinama, — prie Ninth Avenue, kur visuomet didelis judėjimas, kur dieną ir naktį paprastieji ir ekspresiniai traukiniai (elevatoriai) žmones į darbą ir iš darbo veža, kur daug automobilių ir prekiųjų vežimų pravažiuoja, kur „žemos klesos“ žmonės gyvena...

Kad sau ir savo šeimai pragyvenimą padaryti — Kaizienė nusisamdė nemažą namą ir, kaip ir angliakasyklose, įnamius laikė. Daugiausia tų įnamių buvo tai „shoremanai“**) stambūs, dideli, muskuluoti vyrai — lietuviai ir svetimtaučiai.

Čia jos darbai ir ruošėsi niekad nepasibaigė. Pirmiajai tik namų darbų rūpė. Išlaikiniams reikalais, uždarbiu ir kitais kad ir mažais įvykiais jos vyras rūpinosi. Dabar visa tai ant jos vienos pečių gulė, ir didelės rendos surinkimas bei už namą apmokėjimas, ir įnamių ieškojimas, ir kudikių mo-

*) Zema-miestis.

**) Darbininkai, kurie dirba prie laivų priekrovimo ir iškrovimo.

kyklą siuntimas, kad juos „gerais žmonėmis padarius“ — vis tik vienos Teklės ruošėsi ir pastangomis atlikta, nekalbant jau apie sunkų darbą, kurio kožną dieną, kožną minutę netruko.

Todėl ji dar kartą ir dar augščiau, negu angliakasyklose, rankoves pasiraitytojus, kaip pakanti dirbti galinti ir darbą mylinti lietuvė vėl del savo ir savo šeimos palaikymo dirbo-dirbo...

* * *

Jau kelintas metas, kai Teklė prie Devintos Avenės įnamiją laiko. Sunkiai dirbdama, ji nė nepastebėjo, kad tiek daug to laiko praėjo. Štai, praeitą metą jos vyriausia duktė Nastė už vyro išėjo. Ir nors tas vyras ne lietuvis — iš Sicilijos italukas — bet vis tik viena dukrelė jau aprupinta... Sekantis po jos sunus — knygvedystės mokslo pabaigęs, jau nebloggeri uždirba, nors uždarbiu naudojasi tik jis pats, nes savo lizdą susikurti rengiasi: su mažiuke, begaliniai piktą, bet gražia ispaniete apsigyveno. Onutė šį pavasarį išėjo komercinę mokyklą — dirbti irgi tuojau pradės. Bėda su jauniausiu, kuris esomoms aplinkybėms lengvai pasidavė. Tai Jonelis, tas nesuvaldomas sunelis, kuris jau kelis kartus motiną apvogė ir buvo iš namų pabėgęs. Šis tai daugiausia galvos skaudėjimo jai suteikia. Del jo ji daug naktų nemiega. Juo rūpinasi ir kalba...

Išsyk čia gyventi jai nepatiko — per daug truksmo ir perdidelis judėjimas, del ko galvoje uždavo ir del ko dažnai apie Lietuvos ramų ir smagų gyvenimą prisiminėdavo. Mandydavo vis kiek užsidirbti, vaikus kaip reikiant įsvietą išleisti ir atgal į Lietuvą sugrįžti. Bet ilgainiui ir žalius Lietuvos laukus užmiršo, ir truksmo visai neįjautė, ir su tuo judėjimu taip susigyveno, kad rodos visa to tikra vadvode buvo. Visa, kas tik aplylinkėje dėjos — Teklė žinojo ir, dažnai, net nepažvelgus atspėdavo. Ir jei kam toks gyvenimas būtų nepačiamas, nervuojantis — Teklei rodes kokia tai muzika, didele simfonija, kurią tik dideliuose teatruose garsų dirigenti vedami orkestrai sugroja...

Štai pro jos langą dienos ir naktimis trukšmingai pravažiuoja ilgi traukiniai, kurie išilgai miestą žmones pervežioja. Teklė kad ir tamsiame kambary kur budama ar dirbdama ir į traukinį nepažiūrėjusi pasakys, ar tai ekspresinis ar paprastas traukinys pravažiuojo. Ji savo vaizduotėje mato pilnus vagogus prisėdusių ir stovinių žmonių. Tie žmonės laikraščius skaito ar šiaip sau kalbasi. Gatvė, aure, girdi vežimus važiuojant. Ir į juos Teklei nereikia nė žvilgtelėti. Tie, ką važiuoja anksti rytą ir labai broda, tai iš laivų daržoves į rinkas veža. Tie, ką lengvai važiuoja ir dažnai, veik prie kiekvienų durų, sustoja — pienai pieną gyventojams išvažinėja. Tie gi, kurie sunkiai traukia ir kurių motorai didelį truksmą ir užšęsi sukelia — sunkiųjų prekių pervežimo automobiliai. Vakara, kai kada ji girdi dainuojant ir lupiniu armonikėliu grojant. Tai kaimyno, juoduko Johnsono sunus groja, o italukas Tutini dainuoja. Kai vidurnaktį išgirsta didelį riksmą ir truksmą, nė nesiklausydamas ir pro langą nepažiūrėjus-nepaklausydamas žino, jog taip pat įnamijos laikytojas airis Conklinas savo pačią barą ar muša... Jei lauke girdisi skardus šaukimas „ekstra“ — mieste kas nepaprasto nutiko: plėšikai keletą žmonių sušaudė ar ką nors apipėšė... Jei vienas laivas trykeltelė — reiškia upėje jo kely kas nors painiojasi. Jei dviejų laivų trykėjimai — jie pro vienas kitą prasielenkia ir sveikina. Jei keletas laivų ant sykio savo sirenomis baubti pradeda — vienas laivų į tolimą kelionę, Europą, kur Teklės tėvynė, išplaukia...

Kožnas, kad ir mažiausias, atsitikimas, kad ir mažos vertės pasijudėjimas Teklei smulkmeniškai žinoma. O jei nutiko kas, jei kurią naktį vaikai nedainavo ar armonikėliu negrojo — jai rūpėjo, kodėl ne. Rytė gi stengėsi apie tai sužinoti, patirti...

Dažnai Teklė, sučiupus liuosą valandėlę, stovė prie lango, žiūrė pro jį ir nieku būdu negali tuo didžiuliui gyvenimu ir judėjimu atsidžiaugti bei atsistebėti. Ji dažnai pasako: „Koks gražus tasai nežinomojo tvėrėjo pasaulis! Kaip smagu jame gyventi! E, sunku bus su juo skirtis!“

Skirtis? Kam gi skirtis?...

A, niekas amžių negyvens.

Negyvens ir Teklė...

* * *

Prabėgo jau nemaža metų didmiesčio begyvenant. Teklės išauklėti vaikai jau savais reikalais, savais vaikais rūpinasi. Nastės šeima jau didoka. Kaziukas taipgi vedęs. Jaunesnė duktė irgi už vyro išėjus. Jauniausio sunaus ilgai pėdsakų nesusekė. Tik pagaliau paaikėjo, jog jis už piktadarystės kėlė sėdi. Daug sykių ji jį lankė, gyventi mokė. Prie kalėjimo lango grotelį su juo kalbėdama, verkė, aimamavo...

E, Nastė jau netokia stipri kaip budavo. Spėkų jau pradeda trukti. Budavo kad ir bėgčiomis ant antro ar trečio aukšto atsiduria. Bet dabar — vienus laiptus užlipusi ilsisi... Kada tai buvusi graži moteris — dabar išblyškus, išsekus, veidai įpuolę, poakiai pajudavę... Eisena lėtesnė. Budavo kai eina — net žemė, rodos, po ją dreba. Dabar vos kruta... Budavo kai kalba — visas namas skamba. Dabar — taip lėtai, vos užgirdimai žodžius taria...

Antai net ilgus metus šioje aplylinkėje tarnaujęs airis policistas, susitikęs Teklę, pastebė: „What is the matter, mother?... Getting tired?...“ Tiesa, Teklė neišsuduoda. Išgirdus tokią pastabą, nusišypso, pamoja ranka į savo prietelių-sargą. Sako: „Oh no! I feel fine!“...*)

Įnamiai jau dažnai jai išmėtineja, kad ji pamieganti, jiems laiku valgyti nepagamina. Esą, ir valgis jau netoks skanus ir švara namuose netokia...

Kartą ji pati atydziai į veidrodį pasižiūrėjo. Tirptelėjo, nustebo: „Nejau aš ta pati Teklė, kurios kitą syk, veidai kaip vos pražydusi rožė liepsnojo?! Nejau tai ta pati Teklė, kurios akys kai giedrią naktį žvaigždėles danguose žibėjo?!... Nejaugi?!... Bet kur gi visa tai pasidėjo? Kur ta jaunystė, ta skaistybė, tas gyvumas dingo?!...“

Atsiduso Teklė. Pagalvojo: „Ak, kad tos jaunos dienos sugrįžtų! Kad dar tas jėgas, kurias del savo vaikų auklėjimo padėjau, turėčiau?!... Gal savo palaiduną sumelį dar ant gero kelio atvesčiau. Gal jį dar geru žmogumi padaryčiau?!...“

Teklė diena iš dienos silpnėjo. Vis arčiau ir arčiau paskutinės stoties artinosi.

Kartą jai susirgus, sunus atvedė gydytoją. Tas, apžiūrėjęs, pasakė:

— Pasilsio jai reikia. Turi išvažiuoti kur į laukus, į tyrą orą ir ten ilgokai pasilsėti.

Veik priverstinai Teklė išvažiavo į ukį.

Ten smagu ir gera. Daug tyro oro. Daug saulės spindulių. Ramu. Bet tai jau ne Teklė. Ji ko kito pasiilgusi. Kas kitas jai sielą spaudžia ir graužia... Savaitė pralinkus, ji ir vėl mieste, tame dideliame gyvenimo verpete...

Sunus, ją pamatęs, nustebo: — Motin, kaip gi tai?!... Juk mažiausia visą vasarą turėjai būti uky. Kodėl taip greit sugrįžai?...

Teklė nusišypsojo. Pratarė:

— Ne man tie vaistai, vaikeli!...

Aš negaliu tenai gyventi... Man ten nuobodu, nyku, nes ten jūš nėra... Ten aš nematau tokio didelio, gražaus ir įspūdingo judėjimo...

— Motin, gal norėtum Lietuvon vykti?... — paklausė sunus.

Teklės akys ašaromis prisipildė. Norėjo ką tai sakyti, bet žodžių pritruko. Tik už valandėlės, tik kiek atsikvėpusi, atsakė:

— Norėtusi... Bet kas iš to, jei ten tik savo suvargusį kūną parvežčiau?!... Ten dabar jaunų, tvirtų žmonių reikia!... Pagaliau, ką aš ten rasiu, kuomet jūš, mano vaikai, mano širdis čia liekatė?!...

Ji apsiašarojo...

Kambary stovėdama atsidarė langą, pažvelgė į visa tai, kas jai taip pri-

*) Kas yra, motin? Pailsinėji?

**) O ne! Aš puikiai jaučiuos!

prasta, kam ji per tiek metų prijunko. Jai pasidarė gera, smagu, miela...

* * *

Teklė gyveno dar keletą metų. Numirė ji vidurdieny.

Mirdama paprašė, kad atidarytų visus langus. O ten, už tų langų, traukinys važiuojo, laivas tryksėjo. Žmonių sukulto truksmo atbalsiai tarpe augstų murų daužėsi. Viskas virė, it dideliame verdančiame puode, kunkuliavo... Ji ir mirdama to judėjimo klausėsi. Visa to, prie ko per tiek metų pripratusi; to didžiulio gyvenimo, kurio ir ji bent mažutėliu atomėliu jautėsi...

Teklė numirė ramiai, šypsodamos.

Prieš akis užmerksiant, jai dar kartą perbėgo visi jos gyvenimo vaizdai: žalumynuose paskendusi Lietuva, sunki per juras kelionė, didelė nelaimė kasyklose, sunkus gyvenimas mieste, išauklėti vaikai, paklydėlis Jonelis... Visa visa jai prisiminė.

Ir taip su šiuo pasauliu atsiskyrė dar viena praklinios arionių kilmės duklė, kuri švetime krašte gyveno ir visas savo spėkas padėjo...

Kuomet apie jos mirtį vienas lietuviškas laikraštis paminėjo, pabaigoje pasakė: „Lai buna jai lengva išeiti svietimos šalies šaltoje žemeleje...“

L o p š i n ě

Užmik mano kudukėli,
Ausk saldžius sapnus,
Čiučia, liulia, angelėli —
Kol diena prašvis.
Kol dar vargo šio pasaulio
Nepažįsti tu,
Kol dar saugo tau lopšinę
Šimtai angelų.
Kol dar puošia tau vaizdelį
Lelijų žiedai,
Kolei džiugina krutinę
Tau saldus sapnai;
Kolei glaudžia motinėle
Meiliai prie širdies, —
Ilsėk mano mažutėli
Kol švisti pradės.
Miegok mano kudukėli,
Kol saldus sapnai,
Kol nesunkina galvelę
Pasaulio vargai.

L. Grigaitis.

M e r g y t e !

Ei, mergyte,
žydrakyte,
Gulbonkase!
Tik su tavim
šviesią laimę,
šiam pasauly
Aš atrasiu.
Tavo akys,
Tavo veidas
Ir luputės purpurinės.
Mano meilės
Skardus aidas,
Del jų veržias
Iš krutinės...
Tyliai naktį,
Prie žvaigždėlių
Man vaidenas
Tavo akys.
Ir dainelė
Sidabrinė,
Del jų veržias
Iš krutinės...
Kidonėlis.

N u o b o d u l y s

Kas tai tiksi tyliai sieno,
Krapštos pelė po grindų,
O minčių — kad but' nors viena —
Rodos, nėra smegenų!

Sėdžiu vienas... Laikas šliaužia —
Lyg kad straigė žolynuos',
Ausys spengia: „žia-u — žia-u...“, —
Tylu, tylu, kaip kapuos'...

Lyg į karstą but' idėję
Mane gyvą — paslapčiom,
Ir į žemę palydėję
Ir užkasę neučiom.

Tylu, tylu... Tiksi sienoj,
Krapštos pelė po grindų... —
Lyg palikę mane vieną
Butų gyvą ant kapų...

L. Vitkauskas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA. Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikos Seimas.

APLA. 25-tas seimas Pittsburghe įvyko 25 birželio ir 26 birželio pasibaigė.

Seimą atidarė Pittsburgho apskritys pirmininkas Geo. Urbonas. Su mandatais dalyvavo 21 atstovas nuo 8 kuopų ir Centro Komitetas iš 7 narių. Viso susidarė 28 sprendžiamieji balsai.

Seimo vedėjais išrinkta: J. K. Alvinas iš Detroito pirm., D. Lekavičius vice-pirm., J. Gasiunas sekr. Iš raportų paaiškėjo, kad A. P. L. A. turi 53 kuopas ir 1,175 narius gerame stovy; suspenduotų esą apie 185 nariai, Turtas pinigais ir morkičiais — \$23,292.54.

Ekonomijos delei šiame seime buvo apkarpytas pašėlų mokėjimas, įvedant aštresnį ligonių prižiūrėjimą ir sutrumpinant pašėlų mokėjimo laikotarpį.

Tai tokios maždaug žinios iš pirmosios seimo dienos. Antrą seimo dieną atsilankęs į seimą apie 11 valandą radau Roką Mizarą skaitant rezoliucijas visokiems klausimais. Beveik visos rezoliucijos priimančios buvo diskusijų. O tų rezoliucijų buvo galybė. „Laisvės“ ir „Vilnės“ reikalais, Bendro Fronto, Apsigyrimo Fondo, „vienybės“ reikalais ir kitais klausimais buvo priimta vis po rezoliuciją.

Eidamas į seimą abejoju ar mane įleis, nes aš atstovauju tokius laikraščius, kurių šito seimo šeimnininkai labai nekenčia. Bet įleido, ir net patariamąjį balsą suteikė, nors aš ta privilegija ir nesinaudojau. Patariamasis balsas buvo pripažintas visiems svečiams.

Seimo nutarimai ėjo gana skandžiai, nes opozicija buvo visai menka, vos pora tautininkų ir pora Pruseikos šalininkų; visi kiti, tai 100 procentų Bimbos šalininkai. Opozicijos delegatai, neturėdami progos ką nors laimėti, į diskusijas beveik nėjo ir laike balsavimo dažnai susilaikydavo nuo balsavimo.

Beje, vienoj sesijoj buvo nukirstos kelių konstitucijos skyrių „uodegos“. Taip rekomendavo Gasiunas: „reikia tik to ir to skyriaus uodegą nukirsti — ir viskas busi gerai.“

Nekurie delegatai man pasakojo, kad tos „uodegos“ buvo kapojamos tuo tikslu, kad A. P. A. L. konstituciją sulęginus su komunistinio Lietuvių Darbininkų Susivienijimo konstitucija, kad galėtų kaip nors įgyvendinti tą senai planuojamą „vienybę“.

Bet man rodos, kad tikroji „uodegų“ kapojimo priežastis yra Centro byla su APLA. 2-ra kuopa. Tos „uodegos“ apkarpomos, kad būtų lengviau bylinėtis, nes kiek teko patirti 9 birželio, kuomet buvo pradėta byla nagrinėti, konstitucijos „uodegos“ statė Centru daug keblumų ir todėl Centro Komiteto advokatai prašė teisėjo, kad būtų atidėty iki po seimo. Taigi seime ir buvo atlikta konstitucijos operacija pagal advokatų patarimą.

2-ros kuopos klausimas buvo labai skandžiai užbaigtas pagal Gasiuno paaiškinimą, kad kuopa esanti suspenduota, byla esanti teisme ir jei 2-ra kuopa išpildysianti kokias ten sutartis ir Centro Komitetas galėsias su ja susitaikyti, tai palikti Centro Komitetui. Taip ir buvo palikta.

O kaslink 9 kp. narių suspensavimu, tai Gasiunas Centro Komiteto vardu rekomenduoja seimui suspendavimą nuimti, tik su ta, žinoma, sąlyga, kad viršmėnė nariai užsimokės savo duokles ir pasižadės ateity APLA su Darbininkų Susivienijimu „vienybę“ nesipriešinti. Taip ir nutarta. Žinoma, magaryčioms dar buvo pasakyta keletas graudingų spyčių visiems „vienybės“ priešinams.

Mizara savo spyčiuje pareiškė, kad APLA einanti su komunistų partija, o tie „vienybės“ priešinai kaip tik ir buvo iš Komunistų Partijos išmesti; taigi keršydami Komunistų Partijai jie pradėję griauti A. P. L. A. ir demoralizuoti Darbininkų Susivienijimą. Tuo būdu visi išgirdo senai jau žinomą paslaptį, kad APLA ir Darbininkų Susivienijimas yra Komunistų Partijos įrankiai.

Sekantis dvimetinis seimas nutarta laikyti Wilkes Barre, Pa. Apie Centro Komiteto algų numazinimą buvo daug visokių pasiūlymų, bet algos paliktos tos pačios.

Tuomi APLA. 25 seimas ir užsibaigė. Iš jo buvo aiškiai matyti, kad mūsų bolševikų revoliucinis raudonumas jau visai nublūkęs. S. Bakanas.

CHICAGO, ILL. Svarbus Pranešimas Lietuvių Visuomenei.

Artinantis lietuvių Pasaulinės Parodos dienos, daugelis lietuvių iš tolimų Amerikos miestų, Kanados ir kitų valstybių rengiasi atvažiuoti į Chicago. Tad daugelis iš jų nori patirti visas smulkmenas iš kalno apie lietuvių rengiamą Pasaulinės Parodos dieną, liepos 16 dieną.

Nekuriams taipgi svarbu žinoti kiek kaimuos transportacija, butas, valgis, teatrai, parodos pamatymas ir tt.

Netik tie, bet šimtai įvairių klausimų lietuvių įdomiauja apie eksponatus parodoje ką jie galės pamatyti atvažiuavę ir tt.

Tuos ir kitus klausimus atsakyti Lietuvių Dienos komiteto spaudos komisija turi pasakyti laikraštiniuką F. Bulow, kuriam jūs galite rašyti laiškus žemiau paduotu adresu. O jis kooperuodamas su Lietuvių Dienos rengimo komitetu suteiks jums reikalingas žinias per spaudą.

F. Bulow,
Lithuanian Day Committee,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Illinois.

Lietuvių Dienos Komitetas Rengia Bankietą Liepos 17 Dieną.

Pirmadienį, liepos 17 d. tuojau po Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje, kuri įvyks liepos 16 d. Parodos komitetas rengia iškilmingą vakarą pagerbimui svečių, kurie atsilankys Chicagoje Dienos proga.

Vakaras įvyks Knickerbocker viešbuty, Orientaliame kambary, East Walton Place and N. Michigan Boulevard. Į jį bus pakviestas Ministeris Washington B. K. Balutis, konsulai Antanas Kalvaitis ir P. Žadeikis, prof. H. W. Bender ir eilė kitų žymių svečių. Be to, bankiete dalyvaus kai kurie parodos viršininkai ir lietuvių spaudos atstovai.

Be kalbų, į vakarą įeis programos, kuriame pasirodys Lietuvių Dienos Karalaitės su svita ir kiti Lietuvių Dienos programos dalykai. Bilietai į vakarą tėra \$1.00. Vietas galima rezervuoti komiteto rašti-

nėje, 1739 South Halsted St. ir pas visus lietuvių komiteto narius.

Komisija.

PITTSBURGH, PA. Mokytoja p-lė A. Akelaitytė Ištekėjo už Dr. S. Naikelio iš Chicagos.

Iš tikrai patvirtintų šaltinių sužinojau, kad p-lė A. Akelaitytės jau nėra Pittsburghe ir kad ji už Dr. Stasio Naikelio ištekojo birželio 29 d. Tą pačią dieną apėjo musų surukusio Pittsburgho kalnus ir pasileido link Chicagos. Kokiais keliais jaunavedžiai išvyko: vieškeliais, geležkeliais ar padangėmis — nežinau, tik žinau, kad išvažiavo.

Jaunavedžiai mano pradėti medaus mėnesį nuo Chicagos ir vykti kur nors į miškus lauką praleisti. Dr. Naikelis su savo jauna žmona skubinosi vykti į Chicago, kad sutvarkius nekuriuos savo profesijos reikalus ir kad be trugdymo galėjęs išvažiuoti praleisti medaus mėnesį.

Apie Dr. St. Naikelį daug ką negaliu pasakyti, nes nežinau; tik žinau, kad jis dalyvavo lietuviškame judėjime ir daug darbavosi Sandarų ir SLA. ir yra sėkmingas gydytojas. Apie tai daug esu girdėjęs iš chichiečių. Apie p-lę A. Akelaitytę tai šiek tiek daugiau žinau. P-lė A. Akelaitytė iš pat jaunystės pradėjo veikti lietuvių draugijose ir dalyvauti lietuviškame veikime. Pirmiausia aktyviškai veikė del Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, kai Pittsburghe buvo renkamos aukos ir siunčiamos į Lietuvą del karo nukentėjusių. Paskui aktyviškai veikė Sandarų ir SLA. 3-čiam apskrity, kur ilgainiui ejo sekretorės pareigas ir kai kada parašydavo šitą į laikraščius.

Tik per porą pastarųjų metų jau buvo lig ir pasitraukus iš lietuviško veikimo. Well, well — gal aš ir per daug pradėjau gilintis į jaunavedžių biografiją. Bet jie dar nemirė. Jie dar tik pradeda gyventi. Aš priminiau tik jų gražią praeitį lietuviškam kultūriniam veikime. Butų gerai, kad jaunavedžiai ir apsigėdė neužmirštų lietuviško kultūrinio veikimo. O aš iš savo pusės linkiu Dr. Naikelui ir p-lę A. Akelaitytei daug, daug visokių laimiu naujame vedybiniam gyvenime!

Pittsburgho Jonas.

WILKES BARRE, PA. Išmesta iš Darbo 8,000 Mainierių.

Darbai anglių kasyklose netik nepagerėjo, bet dar pablogėjo. Kompanija buvo pasiryžusi numušti 35% atlyginimo mainieriams. Įvykusioje angliakasių ir kompanijų konferencijoje pabaigoje baltandžio mėnesio Philadelphiaje unijos vadai atmetė kompanijos planą. Todėl didžiausioji anglių kompanija, Glen Alden Coal Co., parodė ką ji gali. Nuo gegužės 1 dienos paskelbė, kad uždaros 8 kasyklas, išmestama iš darbo virš 8,000 darbininkų. O 7 mainios liko dar neuždarytos. Gegužės mėnesį jos dirbo dar nepilną laiką, o šį mėnesį beik visos jų dirba pilną laiką. Reikią, nors visi angliakasiai priklauso prie vienos unijos, bet vieni dirba, kiti badauja. Kada darbininkai susipras?

FOUNTAIN, MICH. Sis-Tas Iš Liet. Ukinkų Gyvenimo.

Trys apskrčiai — Lake, Mason ir Ocean — yra veik išimtinai apgyventi lietuvių. Čia jie atsidūrė dirba agentų, kurie savu laiku dirbo išsijuoję: garsino laikraščiuose, siuntinėjo pūdus laišku bei katalogų ir viliojo lietuvių į ukus, žadėdami miestiečiams ten „aukso mainas“. Žinoma, agentai taip darydavo kol pardavė davo farmą, o paskui tai jiems nesvarbu, kaip lietuviai ten gyvena. Tiesa, jei kuris tiems agentams pasiskundė, tai jį išvadino neišmanėliu, girtuokliu ir tt. Aiškus dalykas, agentams rūpėdavo tik geras komisas, kuris siekdavo nuo 6 iki 10 nuosimčių.

Vadinasi, laimėjo agentai, o pralaimėjo tie, kurie sumokėjo pinigų. Minėtuose apskrčiuose nuo 1910 iki 1932 metų lietuviai, vidutiniškai, yra pražudę del negalėjimo išsimokėti morgičių apie 95,000 dolerių. Dabar iš lietuvių ir gi daug farmų atimta, nes jie negali užsimokėti morgičių nuosimčių. Todėl jų farmos forkluožuojama.

Kas nori pirkti ukus, aš patariu pirkti grynais pinigais,

jei jų turite ir be agenų. Ukus galima nusipirkti tiesiog iš ukinkų. Žinoma, pirmą pirkimo reikia juos gerai apžiūrėti ir iširti jų stovį. Patariu visiems apsižiūrėti iš anksto, kad vėliau nereikėtų verkti taip, kaip dabar verkia tie, kurie pinigų „tose aukso mainose“ prakišo. Reikia žinoti, kad bent iki šiol farmos nedavė jokio pelno. Neturint skolo lyg ir įžeistas ir smeigt ragais lietuviui. Tas irgi nesnaudė — paleido savo kumščius į darbą. Tarpe aplink vaikščiojančių ištiko tikra panika. Vieni grūdosi žiūrėti besimušančio lietuviu su ožiu, o kiti gi bėgo kur kas įmanė, manydami buk tai geltonasis ar dryžasis pro štangas išėjo. Imtynė tęsėsi apie 10 minučių, iki tvarkdarys pribuvo. Ožį patalpino į gardą, o lietuvių karaliuodamas-paraliuodamas, nukrypavo gatvės kario link.

ST. LOUIS, MO. Lietuvio ir Ožio Muštynės.

Neseniai čia vieno šventadienio popietį, kuomet žmonės susirenka į Foresk Park „Zoo Place“ pasižiūrėti į tuos belaisvius laukinius gyvūnus, iš aptvarų netikėtai išsoko ožys. Žmonės pradėjo nuo palaudo ožio šalintis. Su kokia ta tendencija (veikiai turėjo naminės vieną per daug) lietuvis puolė prie ožio. Ožys pasijuto lyg ir įžeistas ir smeigt ragais lietuviui. Tas irgi nesnaudė — paleido savo kumščius į darbą. Tarpe aplink vaikščiojančių ištiko tikra panika. Vieni grūdosi žiūrėti besimušančio lietuviu su ožiu, o kiti gi bėgo kur kas įmanė, manydami buk tai geltonasis ar dryžasis pro štangas išėjo. Imtynė tęsėsi apie 10 minučių, iki tvarkdarys pribuvo. Ožį patalpino į gardą, o lietuvių karaliuodamas-paraliuodamas, nukrypavo gatvės kario link.

Lietuvius turi „ožį“ didesnį ir už tą, su kuriuo mušėsi. Prakalbos ar šiaip kokis lietuvių susirinkimas — visuomet pasižymi: prašo balso ir duoda klausimus. Tokie lietuvių dažniausiai eina į „parivį“. Kaip ji kojos nunešė į Forest Park „Zoo Place“ — suniur ir pasakyti. Veikiausiai jis ieškojo „city job“.

WILKES BARRE, PA. Išmesta iš Darbo 8,000 Mainierių.

Darbai anglių kasyklose netik nepagerėjo, bet dar pablogėjo. Kompanija buvo pasiryžusi numušti 35% atlyginimo mainieriams. Įvykusioje angliakasių ir kompanijų konferencijoje pabaigoje baltandžio mėnesio Philadelphiaje unijos vadai atmetė kompanijos planą. Todėl didžiausioji anglių kompanija, Glen Alden Coal Co., parodė ką ji gali. Nuo gegužės 1 dienos paskelbė, kad uždaros 8 kasyklas, išmestama iš darbo virš 8,000 darbininkų. O 7 mainios liko dar neuždarytos. Gegužės mėnesį jos dirbo dar nepilną laiką, o šį mėnesį beik visos jų dirba pilną laiką. Reikią, nors visi angliakasiai priklauso prie vienos unijos, bet vieni dirba, kiti badauja. Kada darbininkai susipras?

SLA. 7 Apskr. Piknikas.

SLA. 7-tas apskritis rengia metinį išvažiavimą, kuris įvyks liepos 16 dieną, Sans Suoci Parke. Kalbės adv. J. S. Lo-patto ir F. J. Živatas, buvęs SLA. prezidentas. Bus ir kitokių pamarginimų.

St. Žukauskas.

PHILADELPHIA, PA.

Remontuoja Gedimino Klubą.

Allegheny Ave. ir Tilton St., įėjus į Gedimino klubą, tuojau metasi į akis klubo remontas. Sugrįžus geram alui ir klubas daugiau lankomas įvairių svečių. Todėl klubo valdyba ėmėsi darbo, klubo išvaizdą, jau daug metų apšėpusę — pagrąžinti.

Klubo sienos iš vidaus, dažomos, gražinamos. Alaus barai perdėbami naujai. Žodžiu

sakant, įrengiama „up-to-date“.

Atrodo, kad kai užbaigs remonto darbą, Gedimino Klubas bus žymiai pagražintas. Philadelphia lietuviai ir kiti svečiai turės kur išsigerti šalto ir gero „Old Stock“ alaus ir linksmai liuoslaikį praleisti puosniame Gedimino klube.

Gedimino Klubas Susirinkimas ir Pusbačkis Alaus.

Birželio 21 d. savaime name buvo Gedimino klubo susirinkimas. Susirinkimą vedė pirm. M. Mankelevičia, Sekretoriui J. Ivanauskui perskaičius protokolą ir jį priėmus, sekė visa eilė einamųjų klubo reikalų. Daugiausia buvo kalbama apie remontuojamą klubą ir apie klubo ruošiamą pikniką birželio 25 d. „Vytauto Parke“. Į klubą įsirašė du nauji nariai. Baigiant klubo susirinkimą, pirmininkas praneša, kad Richmondo daly naujas biznierių, buvęs klubo vice-pirmininkas, Juozas Jaskelevičius, prisijungė pusbačį alaus. Alus buvo priimtas ir tokio šilto oro vakare kaip tik ir tiko. Jaskelevičiui ačiū.

Bijūnelis.

Pertikrinant Ileidimą ir Jungtines Valstijas

Labai daug ateivių negali įrodyti, jog jie buvo legaliskai įleisti į Jungt. Valstijas nuolatiniam apsigyvenimui. Jiems toki įrodymai yra labai svarbūs, idant išgauti „sugrįžimo leidimą“. Taipgi reikalingi prašant „pirmų popierių“ ir vėliaus pilietystės sertifikato.

Idant jo legaliską įleidimą būtų patikrintas ir jis galėtų gauti atitinkamą sertifikatą naturalizacijos tikslams — ateivis turi tikrai įrodyti atvykimą į Jungt. Valstijas dieną ir vardą laivo, kuris jį atvežė į Amerikos uostą. Atsitikime tu, kurie atvyko iš Meksikos arba Kanados, vieta ir diena įvažiavimo turi būti paduota aplikacijoj.

Labai daug imigrantų neat-simena tikros atvažiavimo dienos ir šių šalių arba nei vardą laivo, kuriuo atvažiavo. Per kiek metų Foreign Language Information Service teikė pagalbą pilietystės aplikantams sužinoti šiuos faktus. Jeigu aplikantas gali pristatyti informaciją kaslink atvažiavimo dienos, uostą iš kur išvažiavo ir į kurį atvažiavo, kaip ilgai kelionė užėmė ir panašius faktus, — organizacija gali peržiūrėti laivo informacijas, kurios atspausdintos kasdieniuose laikraščiuose tuo laiku, kuomet ateivis atvyko.

Be peržiūrėjimo tų laikraščių (per laiką kurį ateivis paduoda) Foreign Language Information Service kartais gali gauti informaciją iš laivų kompanijų.

Jeigu ateivis nepristato kokių nors informacijų, tai sunku surasti atvažiavimo dieną ir laivo vardą. Foreign Language Information Service negali prieti prie oficialiosios imigracijos rekordų ir, tokiu būdu, negali peržiūrėti įleisti ateivių vardus ant oficialiųjų rekordų ir taip tikrai sužinoti kuomet ir kada ateivis atvyko. Imigracijos rekordai atdaryti tik valdžios darbininkams, o Foreign Language Information Service nėra valdiška įstaiga.

Foreign Language Information Service ima vieną dolerį už šitą patarnavimą tik kuomet ateivis, kuris reikalauja jų informacijų dirba ir gali užmokėti už tą patarnavimą. Žmonės, kurie negali mokėti, arba neturi iš ko mokėti, vis-

GYVENIMO RUOZAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

NELENK GALVOS.

Petronėlė jauna graži moteriškė. Būvo vedusi dar jaunutė budama. Vos tik koją įkėlusį į Ameriką sutiko jaunikaitį, kuriam negalėjo savo rankos atsakyti, kuomet pirmą kartą ją pažinęs jis jai pirštis pradėjo.

Pagyvenusi su juo keletą metų, dasigyveno pora gražių kudių. Vaikutis ir mergaitė toki gražūs, tarsi angelukai. Kad ir surukusioj didmiesčio šoninėj gatvėj, tarpe augstų murų, kur retai saulė įsiskverbia, jie gyveno, bet kur jos vaikučiai bėgiodavo ir žaidavo — juos visuomet kokia tai, lyg stebuklinga, šviesa sekiojo. Ji visuomet matydavo auki-nius spindulius aplink savo mažutėlių galveles.

Tai viskas, ką jauna Petronėlė savo gyvenime turėjo.

Vyras... Jos vyras, kaip ir daugelis vyrų, kurie apsigveda daug jaunesnę už save pačią. Jis mažai paisė, kada namo sugrįžti. Petronėlė pati viena su mažais kudiškais ilgus vakarus namie sėdėdama aimanuodavo, verkėdavo iš rupeščio ir ilgėsio. Ji vaikščiodama iš vieno į kitą kambarį rankas laužydama. Ji nežinojo, kur ir bepasidėti. Retai kuomet neuždavo gulti. Laukdavo kad ir iki rytmečiui savo valdono pareinant. O kuomet sulaukdavo besibeldžiant į duris, tai, skubiai ašaras nusibraukus, linksma mina dar prie durų savo naktibaldą vyrą sutikdavo.

Pora pirmųjų metų dar ir šiaip betaip buvo. Vėliau jis pradėjo pareidinėti pasigėręs ir iškodavo įvairių priežasčių pasibarti ir net pasimušti.

Šitokis gyvenimas Petronėlei pasidarė nepakeleamas. Ji pradėjo būti nervuota. Naktimis negalėjo pasilsėti. Ji nuostoj apatito prie valgio. Žodžiu, virto ligonė: susilpnėjo, išsekė taip, kad pavirto į tikrą vaikščiojantį nabašninką. Jausdamos kas kart einanti silpnyn, nusprendė mesti vyrą ir pati viena sau pragyvenimą pasidaryti. Šis pirmas jos žygis buvo begaliniai sunkus. Bet gamėtinai pasidrašinusi, ji atsiskė ilgiau vyro vergijoj gyventi. Ji jį pametė.

Tokio pobūdžio moteris mūsų gyvenime retenybė. Aš tokią tvirtą valią augstai gerbiu. Teko man girdėti jos pamoką vienam mano nelaimingam ir geram draugui, kuris gyvenimo prilenktas prie žemės, vis dusaudavo, nerasdams išeities iš savo nelemtos padėties.

„Et, tamsta!... Manai, kad kitiems laimė iš dangaus nu-puola. Jei neieškos, tai laimė tave niekuomet neieškos.“

„Sunkioje valandoje, vienaip ar kitaip širdį skauda. Bet plaukiant gyvenimo kartybėj, nelenk galvos prieš tas gyvenimo bangas. Nepamiršk, drauge, kitų nelaimės ir kartybės. Gyvenime yra nemažai tokių, kurie, likimo pastumti nuo kranto, sielosi vandenyną bangose. Nešauk sau amžino atsilisio, nes kas ateis — pamatysi, o kas praėjo — nesugrąžinsi...“

„Tegul ir gėsta gyvybė ir širdis skausmus kenčia, ir jei pavargęs ir nuilsęs nelygioje kovoje už buvį esi — nelenk galvos!“

„Jei kada ateis pas tave nuvargęs keleivis gyvenimo kelionėje — ištiesk jam savo ranką. Pažvelgk jam į akis su saulėta šypsena. Suramink jį, save pamiršęs.“

„Tu pats žinai, koks yra brangintinas atjautimas ir šil-tas nuraminimas draugiškam sąjausem. Pasigalėjimas yra taip brangus, kaip paklydusiam keleiviui šviesa tamsoj.“

„Nors tavo nelaimės paeina ne nuo tavęs paties — buk nuolaidus, nekeršyk buvusiam savo draugui už pergyventas nelaimių ir kartybių dienas. Atsimink, kad tarp tų nelaimių ir laimės nors dalelė buvo. Kartais žmogui ilgai prisieina gyventi nelaimėse, kol sulauki šviesesnės gyvenimo valandos. Jei paragausi tikros laimės nors truputėlį, tai apmokės už eilę metų kentėjimų. Kerštas, užsilikęs širdy, primena priešistorinio žmogaus liekaną. Atsimink Kristaus filosofiją: „Mylėsi artimą savo, kaip pats save.“

„Lai sąžinės balsas skamba nemirdamas tavo sieloje taip, kaip skambėjo jaunoje dienoje, tuose laiminguose metuose, kada tau žibėjo ateitis gedrioje tolumoje.“

Šita Petronėlės pamoka po tiek daugel metų man paliko atmintyje, nes ji man patiko ir nemenkai prisidėjo palaikyti galvą virš liuliuojančių gyvenimo bangų.

tiek gali kreiptis prie šios organizacijos del informacijų. Patarnavimas teikiamas visiems.

Palengvinti tą darbą ir negaišinti laiko raštams arba laiškam, svarbu pirmame laiške pasiųsti sekančias informacijas:

1. Atvažiavimo dieną, jeigu tikrai negali paduoti laiką, tai spėk apie kada atvažiavai.
2. Vardą uosto, iš kur išvažiavai ir į kurį uostą atvažiavai.
3. Kiek dienų ėmė perplaukti per juras.
4. Jeigu ištikro nežinai vardą uosto, iš kur išvažiavai — kiek gali stengkis aprašyti kiek atsimeni. Pav., jeigu žmōbininkams, o Foreign Language Information Service nėra valdiška įstaiga.
5. Ar atvykai prieš arba po kokių nors švenčių, kaip tai Kalėdų, Velykų ir pan.
6. Apie kada savaitėje atvy-

„TEVYNĖ“

Spausdina šiuos

Spaudos

DARBUS

Konstitucijas	Knygas
Cirkuliorius	Tikietus
Kopertus	Laiškus
Vizitines	Kvitas
Korteles	Ofias
Plakatus	ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mms šiuo antrašu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

PAGERBĖ P. MIKOLAINI.

Liepos 5 d. pas p. Petrą Mikolainį, žinomą seną visuomenės darbuotoją, kuris gyvena C. Brooklyne, atsilankė Lietuvos Generalis konsulas, p. P. Zadeikis ir įteikė jam nešiojamą ant kaklo 3-čio laipsnio Lietuvos sostinės Vilniaus įkurejo D. L. K. Gedimino ordoną. Ordenas yra kryžiškos formos, kurio vienoj pusėj vaizduojama Vilniaus vartai, o ant kitos — data „16-ta vasario“. Taipgi įteikė ir tautiniais piešiniais papuoštą diplomą.

Tai padaryta Lietuvos prez. Smetonos aktu iš gegužės 23 d., 1933 metų. Ponas P. Mikolainis pageriamas kaip vienas senųjų darbuotojų, kuris prisidėjo prie lietuviškos spaudos platinimo Lietuvoje spaudos draudimo laikais, kaip leidėjas knygų užrubežy ir kaip visuomenės veikėjas Amerikoje.

Ponui P. Mikolainiui dabar jau sukako 65 metai amžiaus, tai ir minima pagarba ta proga padaryta. P-as Mikolainis vis dar pusėtinai sirguliuoja po to, kaip jį ištiko sunki paralyžiaus liga anais metais. Visuomeniniame gyvenime dėl to jis dabar negali dalyvauti. Tenka tačiau nugarsti, kad pradeda žymiai sveikti. Todel linkėtina kogeričiausiai visiškai pasveikti ir vėl prie Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo prisidėti.

Rep.

NEGALI ISSKRISTI.

Amerikietis Wiley Post, kuris rengiasi skristi aplink pasaulį ir francuzai Paul Codos bei Maurice Rossi, kurie prisirengę skristi į Paryžių, Floyd Bennett erodrome jau kiek laiko lukuriuoja palankaus oro, kad galėtų savo kelionę pradėti. Tačiau pastaruoju laiku oras Atlantike toks nepalankus, kad žygis neįmanomas ir prisiema laukti, kol oras prablaivės. Taipgi jau senokai lukuriuoja ir italų lakunas generalas De Pinedo.

Del tos pačios priežasties ir lietuvių lakunai, kap. S. Darius ir leit. S. Girėnas, į Lietuvą dar neišskrido. Jie irgi laukia, kol oras per Atlantiką pasidarys palankus. Jų nuomone, geriau ilgiau palaukti ir užsibrėžtą žygį atlikti, nei kad blogose oro aplinkybėse rizikuojant nieko neatsiekti. Lietuviai tikina, kad kai tik oras bus palankus — jie išskris. Tai gali nutikti dabar jau bile dieną, nes oras Atlantike pradeda gerėti.

PIKTADARYSTĖS NEW YORKE MAŽEJA.

New Yorko policijos komisio nierių, p. Bolan, paskelbė šio pusmečio — nuo sausio 1 d., iki liepos 1 d. — kriminalinės New Yorko eigos statistikas ir nurodo, kad palyginus tą laikotarpį su 1932 metų laikotarpiu — piktadarystės šiame didmies ty žymiai sumažėjo. Pavyzdžiui kriminalinių žmogžudysčių per 6 praėjusių mėnesius nutiko 99, kuomet tuo pat laiku perėjusiais metais tokių žmogžudysčių buvo 135; visokios rūšies žmogžudysčių papildyta 184 prieš 266 praėjusiais metais. Šiaip visokių piktadarysčių atlikta 501, o pernai jų buvo 550. Pasikėsinimų prieš gyvybę ir vagysčių buvo 253, kuomet pernai jų buvo 377. Įvairių vagysčių 407, prieš 516 pernai tokių pat nutikusių vagysčių. Bendrai, didesnių vagysčių buvo 1,822, o pernai jų nutiko 2,821. Vadinas, New Yorkas iš piktadarysčių pradeda kapurnotis.

KILA PRAGYVENIMO PRODUKTŲ KAINOS.

Pastaruoju laiku gama žymiai pradėjo kilti pragyvenimo produktų kainos. Labiausiai kyla šių pragyvenimo reikmenų kainos: jautienos round steak pakilo 5 centais už svarą, sirloin steak — 4 centus, rib roast — 1 centą, lašimukai — 3 centus, avies mėsa — 5 centus, kiauliena — 2c., sviestas — 5c., pienas — 1c. už kvortą. Taipgi pakilo ir daržovės, ypač bulvės. Duonos kaina rengiamai pakelti nuo 1c. iki 2 centų už kepaluką.

Panašiai pragyvenimo produktai kyla ir kituose Amerikos didmiesčiuose.

SUTEIKĖ 114,872 DARBŲ.

Gyvuojantis miesto darbų ieškojimo biuras praneša, kad per tris metus suradęs 114,872 vyrų, moterims ir vaikams įvairių darbų. Tuo tarpu užsiregistravusių buvo 239,462 darbų ieškotojai. Tačiau 90% tų darbų buvę tik trumpalaikiniai — kelių valandų, dienų, savaitių ar mėnesių. Šio biuro vedėjas p. Rybicki, atsisaukia į vietinius darbdavius, kad miesto palaikomą darbų ieškojimo biurą, kiek galėdami, paremtų. Tokiu būdu būtų galima dar daugiau bedarbiams nemokamai patarnauti.

SVEDŲ LINIJOS ESKURSIJA Į LIETUVĄ.

Svedų-Amerikos laivų linija rengia tiesioginę ekskursiją į Lietuvą laivu „Kungsholm“, rugpjūčio 19 dieną. Ši ekskursija bus vadovaujama žinomo krutamųjų paveikslų rodytojo p. C. G. Lukšio.

Norintiems su šia ekskursija vykti tiesiog į Lietuvos uostą Klaipėdą, patartina kreiptis į vietinius lietuvių agentus ar tiesiog į Svedų-Amerikos linijos biurą, 21 State St., New York, N. Y.

DIDELIS SIUVĖJŲ STREIKAS.

Amalgamated Clothing Workers of America unijos prezidentas Sidney Hillman pastaruoju laiku paskelbė, kad netrukus New Yorke ir jo apylin kėse bus išsūkta generalis siuvėjų streikas. Bus kovojama už pakėlimą algų siuvėjams. Į streiką šioje apylinkėje bus išsūkta nuo 30,000 iki 40,000 siuvėjų. Bus reikalaujama nuo 10 iki 30 nuosimčių algos pakėlimo. Netrukus panašius streikus išsūks ir kituose miestuose, kur rubai gaminama.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Liepos 7 d. „Tėvynės“ Redakcijoje ir SLA. Centre lankėsi p. J. Januškevičius iš Hartford, Conn. Jis į Centrą buvo atvykęs organizacijos reikalais. Pasikalbėjus apie to miesto gyvenimą, p. Januškevičius pareiškė, kad laikai Hartforde pradeda kiek gerėti. Vis daugiau darbininkų prie įvairių darbų paaukiama.

Liepos 10 d. lankėsi p. J. Jokubynas iš Toronto, Canada.

OPERETĖS CHORO ISVAŽIAVIMAS.

Brooklyno Lietuvių Operetės Draugijos direktoriaus rengia savo choro nariams išvažiavimą. Parengimas įvyks liepos 30 d. Automobiliais choristai iš piktadarysčių pradeda kapurnotis.

NEPASTOVUS ORAS.

New Yorke ir apylinkėje šią vasarą begaliniai nepastovus oras: vieną dieną begaliniai karšta ir siekia iki 90 laipsnių karščio, kuomet tą pačią dieną lyja, o dar sekama jau bura tik kokie 55 šilumos laipsniai. Ypač taip keista pasitaiko, kad veik kožną šeštadienį ir sekma dienų lyja, kas darbo žmonėms neduoda progos išvykti į pajurius ir tinkamai pasilsėti.

RADIO.

Kas dar suspėsite, atsisukite WLWL radio stotį (1100) liepos 13 d., 7:45 val. vakare. Lietuviškai ir angliškai dainuos „Lietuvos Daina“.

P-no V. Matusėvičiaus palaikoma nuolatinė radio valanda dar tebeveikia. Programai teikiama iš WMBQ stoties kožno antradienio ryte 10 val. ir kožno ketvirtadienio vakare nuo 8 iki 9 valandos.

CARNERO BĖDOS.

Pirm kumštynių su šarkiu Carnera neturėjo pinigų. Po kumštynių už „visuomenišką“ patarnavimą jam priklausė apie \$20,000. Bet tų pinigų jis negali gauti. Juos užarestavo tulos panelės E. Tersini advokatas. Mat, kai Carnera gyveno Londone, tai jis tą panelę „įsimylėjo“ ir pažadėjo ją vesti. Pažado nepildant, minima panelė Carnerą patraukė Londono teisman ir „už širdies su laužymą“ jai priteisė iš Carneros \$14,616.

Bloga, kai pinigų neturi, bet nepergeriausia ir kai jų atsi-randa. Gal todėl dabar Carnera nevažiuoja Italijon ir nusi-samds su tulu menadzeriu va-žinės po Ameriką savo didelį kuną rodyti, už ką gaus po \$10,000 dolerių savaitėje ir ta jo „tarnyba“ tęsis šešias sa-vaites.

TEMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Pa-veiksluotas Veikalas Antgalvių

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ

ISTORIJA

TAI yra netik istorija didžiausios pa-žangos mūsų frater-nalės organizacijos, bet tai yra beveik vi-sų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pa-kludoma ir plačiai aprašoma mūsų vi-suomeniški santikiai išsivijus. — Juo vei-kiau tą veikalą už-sisakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių is-torija. Pasiskubinkit.

Kaina \$1.50
Drutame Apdare \$2.00

Reikalaudami, Kreipkitės į „Tėvynės“ Adminis-traciją Šiuo Adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaukų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skau-dėjimai nat patalo paguld.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

—Tik tas jaunuolis gali jau-stis laimingu, kuris moka savo tėvų kalbą.

—Visi SLA. nariai biznie-riai garsinkitės „Tėvynėje“.

—„Tėvynėje“ telpa naujausios žinios iš Lietuvos ir viso pasaulio.

LIETUVA

Svedų Amerikos Linija

NEW YORK—KLAIPEDA

Per Gothenburgą

PIGIOS LAIVAKORTĖS

Greita kelionė į Lietuvą per

Svediją. Nuolatiniai išplauki-mai iš New Yorko

Pier 97, gale W. 57-th St.

M.L. „Gripsholm“ Liepos 28

M.L. „Kungsholm“ Rugpjūčio 19

S.S. „Drottningholm“ Rugp. 24

Keliaujantiems „Baltuoju Sve-dų Laivynu“ — kelionė buna

per trumpa. Gaud brošiūrėlę

„Bendros Informacijos Keli-onėje į Klaipėdą“. Kreipkitės į vie-tinį laivakorčių agentą, asme-niškai ar laišku, arba:

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., New York, N. Y.

Chicago, Ill. 181 N. Michigan Ave.

Boston, Mass. 10 State Street

Detroit, Mich. 73 Monroe St.

Montreal Que., Can. 1410 Stanley St.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonačio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonačio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygickių Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinytas (Pr. Mašiot)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštum. Trigonometrija	\$1.00
Visuotinė Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klino)	\$1.25
Geometrijos Uždavinytas	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

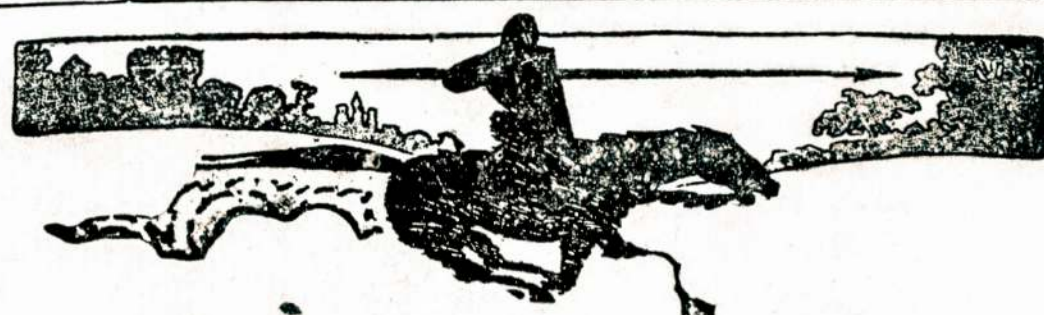
Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

“Juodo Karžygio Sunus”

Su „Dirvos“ nr. 1, 1933 metais, prasidės spausdinti labai įdomi Istorinė Apysaka, „Merunas, Juodo Karžygio Sunus“, iš Lietuvių kovų su Vikingais, 850 — metais, kada tie jurų plėšikai užpuolė ir užėmė garsią tų laikų pilį Apuolę.

Apysaka tęsis „Dirvoje“ per porą metų. Dabar lai-kas pradėti skaityti „Dirvą“. Pasiųskit laišką dolarį da-bar, susipažinimui su „Dirva“.

„Dirva“ yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis. Metams: Amerikoje \$2; Kanadoje \$2.50; Lietuvoje ir kitur \$3.00.

— REIKALAUKTI NUMERIO PAMATYMI — DYKAL —

“DIRVA”

6320 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

Jei Nori Žinot Kas Pašauly Dedasi, Skaityk “AMERIKOS LIETUVI”

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINĮ LAIERASTĮ Prenumeratos Kaina Suv. Valstijose \$1.50; Kanadoj ir Lietuvoj \$2. metams

- 1—Kas dabar prisiųs \$1.50, tas gaus Amer. Lietuvį metams ir \$1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiau paduoto sąrašo.
- 2—Kas prisiųs \$5, tas gaus Amerikos Lietuvį metams ir už \$12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų sąrašo.
- 3—Kas Prisiųs \$10, tas gaus Amerikos Lietuvį per 2 metus ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, \$25 VERTES KNYGOS, KURIAS GALIT IŠGYT UŽSIRASANT AMERIKOS LIETUVI:

1—Valgių Gaminimo Knyga. \$1.00	16—Daktaras Kišenluje	1.00
2—Didysis Sapnininkas	17—4-rių Juokų Knygos	.70
3—4-rių Ukinkytės Knygos	18—3-ys Knygos Eilėraščių	1.20
4—Suv. Valstijų Konstitucija ir	19—Ben-Hur, Istorija iš Kristaus	
Suvenytos Valstijos	Gyvenimo Laikų	1.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir	20—Prancūzų Revoliucija	.40
Gyvenimo Filosofija	21—Belaisvio Balsas—Apysaka	.15
6—Rasputinas—Apysaka	22—Gyulių Protas	1.00
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo	23—Lietuva Karės Mete	1.50
8—Lietuvos Karinomenės	24—Čelėžiniai Nagai—Apysaka	.35
9—Angliškai Liet. Žodynėlis	25—Lietuvos Istatymai	4.00
10—Lietuvių Kalbos Gramatika	26—Teisyklės Vesi Susirinkimus	.15
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys	27—Lietuvos Rankvedys su 1200	
12—Prancūzų Kalbos Rankvedys	Adresu	.25
13—Rusų Kalbos Rankvedys	28—Vilniaus Albumas su Lietu-	
14—Esperanto Kalb. Rankvedys	vos Istorija	4.00
15—Aritmetikos Rankvedys	29—Bijūnėlis, Teatras su Dainom	.50

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

LIETUVON
PER HAMBURGĄ
Mūsų nesupanti laivai suteikia progą pa-togiai keliauti by kuriuo metų sezonu.
IABI PUSI, NEW YORKAS- KAUNAS, TREČIA KLASĖ \$173.50
Savaitiniai išplaukimai. Patogu gauti keliaus susi-siekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ
GREICIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiami stovintį šalimis garlaivio Bremer-havene užtikrina patogiąsias keliones į LIETUVĄ.
GREICIAUSIAS KELIAS Į SENĄJĄ TĖVYNĘ
Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE
Galima Gauti Sekančios Knygos:
Amerika — Informacijos apie
Ameriką ir tt. \$1.00
Apdrada ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai 20c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu — pusl. 102 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
Susiprato — pusl. 64 20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:
Alenutė — Perstatymas Dviejuose
Aktuose Trijuose Paveiksluose25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Aras, Kvartetas40
Aritmetikos Uždavinytas (Vadovėlis
aritmetikos pradžiai), 103 pusl.50
Geografija arba Žemės Aprašymas
467 pusl. 3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiks. q Drama .40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje —
pusl. 258 1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų
Žodynas — sutais A. Lalis,
puslapių 1,274 12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo
pradžiai) 125 pusl.75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells),
292 pusl. \$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam
Pradžios Mokyklos Skyriui
(Beletristika ir ganta), pusl. 400 1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis
(Gimtinių mokslui), pusl. 314 1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam
Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto
mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00
Žinytas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe
paveikslų) 4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko se-kančios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, choru, etc.:
Birutės Arija30
Eglė (Žalčių Karalienė) 10.00
Kanklės 1920 Metų 2.00
Lietuviškos Dainos 1.50
Pasaka (Dramatiška Daina)30
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.